

Framtidens Karriär Grundskollärare

SKOLANS KVALITET

STÅR och faller med kompetenta lärare. Fortsatta satsningar på att få upp lönerna behövs, men det räcker inte

Peter Fredriksson, generaldirektör, Skolverket.

Allt fler grundskollärare utsätts för hot och våld

9 Det visar en ny undersökning. "Det mest anmärkningsvärda är att skolledning och huvudmän inte gör mer för att förebygga hot och våld mot lärare." Lärarförbunden kommenterar om dialog, ansvar och förebyggande arbete.

Bra lön + professionellt ledarskap = attraktiv arbetsgivare

10 Lärarbristen har gjort fler arbetsgivare medvetna om vikten av att långsiktigt och konsekvent arbeta för att stärka sin attraktivitet. Saskia Skogman, HR-strateg Aca-demia och Sarah Thorén ur Skolledarnas styrelse, om en ny undersökning.

86 procent av landets lärare vill ha statlig skola

13 Allt fler i samhället reagerar på att det finns stora olikvärdigheter i skolan. Den största anledningen till ett förstatligande är också en önskan om större likvärdighet. Men ett förstatligande ändrar inte grundförutsättningarna.

Att vara lärare är att vara del av något större.

Tre månader
gratis för nya
medlemmar

Läraryrket är Sveriges största lärarorganisation med över 230 000 medlemmar där du som lärare och medlem i Läraryrket är med och påverkar din egen och skolans utveckling.

I ditt medlemskap ingår bland annat:

- Personlig service
- Råd och stöd
- Kurser och fortbildning
- Försäkringar och juridiskt stöd

Att vara medlem i läraryrket är att vara del av något större.

Tillsammans är vi framtidens skola.

Bli medlem du också.

Läraryrket

lararforbundet.se/blimedlem

Merparten av grundskollärarna vill förstatliga skolan

Bristande likvärdighet, skiftande kvalitet i undervisningen, ökande gap mellan olika elevgrupper samt lärarbristen tillhör grundskolans allra viktigaste utmaningar. Och nu vill 86 procent av lärarna att staten ska ta över ansvaret för skolan. Det visar årets undersökning som Framtidens Karriär – Grundskollärare genomfört. Åsa Fahlén, förbundsordförande Lärarnas Riksförbund, är inte förvånad och konstaterar att allt fler reagerar på att det finns stora olikvärdigheter i dagens skola. Erik Bengtsson, utbildningspolitisk talesperson för Moderaterna, säger i en kommentar att han har full förståelse för att väldigt många lärare är frustrerade, inte minst över otydlig styrning.

Undersökningsresultatet kan ses som en signal från lärarna att de inte ensamma kan ta ansvar för kvaliteten i skolan. En av lärarkårens övergripande utmaningar är att alla barn är integrerade i klasserna. Något som ställer stora krav på pedagogerna är att läsning är basen för allt skolarbete

och grundläggande för att som medborgare kunna verka i ett demokratiskt samhälle. Det finns en tydlig koppling mellan läsförståelse och resultat i de allra flesta skolämnen. Språk är makt och den som kan uttrycka sig får inflytande.

Nu efterlyser allt fler, både inom och utanför skolvärlden, en hållbar nationell plan för hur skolan bättre ska kunna tillgodose både de svaga och de starka elevernas behov, såväl kunskapsmässigt som socialt.

Undersökningen visar också att allt fler grundskolelärare utsätts för hot och våld i sin yrkesutövning. Johanna Jaara Åstrand, ordförande i Lärarförbundet, menar att skolornas huvudmän måste ta frågan på större allvar och att en väl utbyggd elevhälsa och samverkan mellan skola, föräldrar och socialtjänst är viktiga delar av det förebyggande arbetet.

Om detta och mycket mer kan du läsa inne i tidningen.

Trevlig läsning!

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Grundskollärare

- 4 **Lärare kan inte ensamma ta ansvar för kvaliteten i skolan**
Peter Fredrikson, gd Skolverket, om grundskolans utmaningar.
- 5 **Digitaliseringen kan bli en rekryteringsfråga**
- 6 **Prisas för nytänkande kring digitala verktyg**
Intervju med Guldäpplets förstapristagare.
- 7 **Prisbelönad för att aktivera elevernas läshjärnor**
Svensklärarpriset instiftades 1987 av Svenska Akademien.
- 8 **Därför tjänar lärare på att bli bättre talare**
En professionell föreläsare ger råd.
- 9 **Allt fler grundskollärare utsätts för hot och våld**
Ny undersökning. Lärarförbunden kommenterar.
- 10 **Bra lön + professionellt ledarskap = attraktiv arbetsgivare**
Lärarbristen ställer nya krav på skolor som arbetsgivare.
- 11 **Utvecklas genom att utbilda dig till speciallärare**
- 12 **Programmering i grundskolan – en likvärdighetsfråga**
Intervju med Matz Nilsson, ordförande Skolledarna.
- 13 **86 procent av landets lärare vill ha statlig skola**
Största anledningen en önskan om större likvärdighet.
- 13 **Mycket att lära av danskt digitaliseringsarbete**
- 14 **Digitala verktyg underlättar lärande och skapar variation**
- 16 **Skolans digitalisering riskerar ge lärare merjobb**
- 17 **Årets skolranking 2017**
Framgångsreceptet ser inte likadant ut överallt.
- 17 **Bakom varje algoritm sitter en programmerare**
Programmering i läroplanen 2018.
- 18 **Mer tid för planering och arbetsro ger högre kvalitet**

Presenterade skolor, företag och kommuner

18	Mora kommun	28	Hörs kommun
19	Statens medieråd	28	Uddevalla kommun
20	Värmdö kommun	29	Loops / Lin Education
21	Skövde kommun	30	Ängelholms kommun
21	Luleå kommun	30	littleBits / Exertis Captech
22	Motala kommun	31	Tyresö kommun
22	Natur & Kultur	32	Linköpings kommun
23	Helsingborgs stad	33	Salems kommun
24	Huddinge kommun	33	Haparanda stad
25	Kristianstad kommun	34	Mariestads kommun
26	Södertälje kommun	34	Vimmerby kommun
27	Solna stad	35	Clockwork
27	Enköpings kommun		Skolbemanning

Framtidens Karriär – Grundskollärare

är producerad av NextMedia.

nextmedia

Tidningen finns även på:
www.lararkarriar.se

SKRIBENTER Sandra Ahlqvist, Anna-Karin Andersson, Anette Bodinger, Mats Fahlgren, Paola Langdal, Marianne Sjöberg, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER Per Groth, Lasse Hejdenberg, Gonzalo Irigoyen, Björn Johansson, Carl Magnus Johansson, Åke Karlsson, Daniel Larsson, Kimmo Lundahl, Ulf Michal, Daniel Nestor, Andreas Svegländ, Stefan Svensson, Viveka Österman

GRAFISK FORM Stellan Stål

OMSLAGSFOTO Marc Femenia

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia
Tel: 08-661 07 90, E-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – GRUNDSKOLLÄRARE, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

Carl Meijer, Telefon 08-661 07 91
E-post: carl.meijer@nextmedia.se

LÄS MER PÅ WWW.LARARKARRIAR.SE

Inför att den nya lagstiftningen GDPR börjar gälla den 28 maj 2018, ber vi att ni kontaktar oss om ni inte önskar få denna tidning, delta i våra undersökningar eller på annat sätt informeras om innehållet.

Maila till GDPR@nextmedia.se för att avregistrera er. Ange att det gäller tidningen Framtidens Karriär – Grundskollärare.

nextmedia

Peter Fredriksson, Skolverket:

Lärare kan inte ensam ta ansvar för kvaliteten i skolan

– Bristande likvärdighet, att elever möter skiftande kvalitet i undervisningen, att gapet mellan olika elevgrupper ökar, sett till resultaten samt lärarbristen tillhör grundskolans allra viktigaste utmaningar säger Peter Fredriksson, generaldirektör, Skolverket.

Likvärdighet handlar om alla elevers rätt att nå målen, att all undervisning ska hålla samma höga kvalitet och att elever ska få relevant stöd utifrån behov och förutsättningar. Här ser Peter Fredriksson några saker som extra viktiga.

– Undervisning ska vila på forskning och beprövad erfarenhet. Då krävs att lärare får möjlighet att i ett kollegialt lärande förenas i det som är framgångsfaktorer för en undervisning med hög kvalitet. Man måste också ha en bra och tät uppföljning av elevers lärande och utifrån det ha kompetenser och resurser att rikta stöd. Lärare kan inte ensam ta ansvar. Huvudmannen och rektorer måste göra sitt och organisera och fördela resurser rätt.

Ökad segregation

Skolsegregationen har ökat under senare år. Peter Fredriksson menar att det främst är en effekt av ökad social segregation där människor klustras utifrån socioekonomiska och kulturella faktorer.

– Sedan förstärks den till vissa delar av det fria skolvalet. Men vi behöver inte kapitulera för segregation och dess effekter. Man kan organisera och bygga en skolstruktur utifrån ett tydligare integrationsperspektiv. En skola kan till exempel ha en profil eller inriktning som gör att elever med olika bakgrunder möts. Viktigt är också att göra sitt yttersta för att skolor i mer utsatta områden har en sådan kvalitet att de mer resursstarka eleverna stannar kvar.

Digital kompetens

Digital kompetens står högt upp på skolans och hela samhällets agenda. Enligt Peter Fredriksson handlar det i grunden om att förstå hur den digitala utvecklingen påverkar samhället och människor, att ha tillgång till och veta hur olika digitala hjälpmedel kan användas, att kritiskt kunna granska

information och olika medier och att lösa problem och omsätta idéer på ett kreativt sätt med hjälp av digitala verktyg.

– Att detta är viktigt förstår alla som insett att internet inte är en fluga, som känner till begreppet fake news, som har banken i telefonen och som ser fram emot att sitta i baksätet och läsa när bilen kör sig själv. Och alla som inte förstått detta kan få hjälp av barn i förskolan och elever i skolan. De har koll!

Vad anser du bör göras för att läraryrket ska bli mer attraktivt?

– Skolans kvalitet står och faller med kompetenta lärare. Fortsatta satsningar på att få upp lönerna behövs, men det räcker inte. Arbetsmiljön och förutsättningarna att göra ett jobb med kvalitet behöver stärkas, vilket ställer krav på

en rektor som kan leda, strukturera och organisera. Vi behöver också påminna om att de allra flesta skolor i Sverige är bra och att de allra flesta lärare trivs och tycker om sitt jobb. Vi ska sluta måla bilden av svensk skola med den där breda penseln doppad i svart färg. Den bilden lockar ingen att bli lärare. Det finns all anledning att nyansera bilden, att ta fram både den gula, röda och gröna färgburken. Problem finns, dem ska vi ta på allvar och göra något åt. Det kan vi göra och samtidigt säga att läraryrket är fantastiskt.

Hur ser morgondagens grundskola ut, om allt går som du vill och hoppas på?

– I morgondagens skola har vi lärare som ratat både läkar-, ekonom- och juristutbildningar för att få arbeta i skolan. Vi har elever som får allt det stöd de behöver, men som också har

förstått att det krävs ansträngning och träning för att nå framgång i skolarbetet. Vi har föräldrar som visar den

SKOLANS KVALITET STÅR

och faller med kompetenta lärare. Fortsatta satsningar på att få upp lönerna behövs, men det räcker inte

största respekt för rektors och lärares kompetens. Vi har politiker som slås om vems förtjänst det är att skolan blivit så bra men som i övrigt fredar lärare och rektorer från nya reformer. Vi har slagit världen med häpnad och toppar nu alla Pisa-undersökningar. Så kan det bli, om vi alla tar ansvar för att göra det vi kan göra. Och jag skojar inte, fastslår Peter Fredriksson.

Peter Fredriksson,
generaldirektör,
Skolverket.
Foto: Skolverket /
Scandinav Bildbyrå

Digitaliseringen kan bli en rekryteringsfråga

I Linköping löper digitaliseringen som en röd tråd genom verksamheten. Kommunen tror på att kontinuerligt se över sina digitala strategier och anpassa dem till nya krav och förutsättningar, ett angreppssätt som framöver kan komma att bli en rekryteringsfråga.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

TEXT SANDRA AHLQVIST

Linköping var tidigt ute med sitt digitaliseringsarbete och har ända från början behandlat digitala lösningar som en självklar del av vardagen. Skolchefen Christel Horsak betonar att samhället digitaliseras allt mer och att det är ett måste att kunna anpassa sig och utnyttja tillgängliga resurser på ett anorlunda sätt.

– Utvecklingen går alldeles för fort för att vi ska kunna hålla kvar vid gamla lösningar. Därför är det viktigt att se över de arbetssätt och metoder som man använder för att fullt ut kunna gagnas av nya möjligheter och idéer. Det kan inte vara något man gör

vid sidan om, utan det måste integreras i hela verksamheten – när vi rekryterar och anställer, när vi organiserar undervisning, när vi strukturerar organisationen och mycket mer.

Proaktiva kommuner har fördel

I tider med rekryteringssvårigheter på många håll i landet är Christel överty-

UTVECKLINGEN GÅR ALL-DELES för fort för att vi ska kunna hålla kvar vid gamla lösningar

gad om att det är kritiskt för kommunerna att hålla sig à jour med den digitala utvecklingen om de ska ha en chans att värva tillräckligt med kompetent personal.

– Kompetensförsörjningen är en utmaning som bara kommer att förvärras. Därför behöver man ställa sig frågan hur man ska gå tillväga om man faktiskt inte lyckas rekrytera de pedagoger som behövs. De kommuner som är proaktiva och driver utvecklingen har en fördel gentemot de som inte satsar eller de som inväntar en förändring uppifrån.

Förbättringsarbete kräver lyhördhet

Utbildningskontoret i samverkan med kommunens rektorer håller på att revidera sin redan existerande digitaliseringsstrategi utifrån nya förutsättningar och krav. Christel understryker att det är omöjligt att genomföra ett långsiktigt förbättringsarbete utan att vara lyhörd gentemot medarbetarna.

– Det är viktigt att lyssna till den klokskap som finns hos våra lärare och rektorer, inte minst om de ska lockas att stanna. De som arbetar ute i skolorna är de som vet vad som behövs och hur vi når dit. Det viktiga är dock inte att vara först på bollen i varje si-

Christel Horsak, skolchef i Linköping.

Foto: Lennart Lundwall

tuation, utan att genomföra det man har åtagit sig. Det innebär att skapa förutsättningar och hållbara strukturer som är bärande även imorgon, avslutar hon.

Vill du göra skillnad och bilda framtid? Då ska du arbeta som lärare i Sandviken!

Sandvikens kommun välkomnar alltid lärare som är kreativa, självgående, fritänkande, modiga och trygga i den pedagogiska rollen. Tillsammans med duktiga och framsynta barn och elever skapar vi bästa tänkbara förutsättningar samt nytänkande och stimulerande miljöer, där alla trivs.

Som medarbetare hos oss är du varje dag med och formar vår gemensamma framtid och uppleva glädjen i att göra skillnad. Tillsammans bidrar vi till välfärd för över 39 000 invånare. Vår vision är att bli en av de mest framgångsrika skolkommunerna inom de närmaste fem åren med förbättrade skolresultat.

Välkommen till Sandviken – vi gör varandra bättre!

Sandvikens Kommun

Prisas för nytänkande kring digitala verktyg

Cecilia Christiansen och Ulrihca Malmberg, lärare i matematik och NO i grundskolan har fått utmärkelsen Guldäpplet. Priset får de bland annat för sitt arbete med att utveckla och fördjupa elevers lärande i ämnena och sprida detta både inom och utanför kollegiet.

GULDÄPPLET

TEXT ANETTE BODINGER

Guldäpplet lyfter sedan 2002 fram lärare, som vågar röja ny mark med förankring i sina ämnen och som systematiskt utvidgar den pedagogiska verktygslådan, delar erfarenheter, utvärderar och prövar sina resultat i diskussion med kollegor. Totalt var drygt 100 lärare från hela landet nominerade till årets Guldäpple.

Cecilia Christiansen och Ulrihca Malmberg, som arbetat tillsammans på Carlssons skola i Stockholm, prisas för att de med stöd av it-verktyg skapat nya lärandesituationer för att förbättra elevernas förståelse och lärande. De har arbetat metodiskt med att utveckla, pröva, utvärdera och sprida sina erfarenheter, bland annat genom lärarhandledningar och i samverkan med elever, forskning och kollegor.

Fortbildningsprogram

Tillsammans har de bland annat utvecklat ett utbildningsprogram i programmering som riktar sig till alla lärare F – 9.

Cecilia Christiansen och Ulrihca Malmberg, som arbetat tillsammans på Carlssons skola i Stockholm har fått utmärkelsen Guldäpplet.
Foto: Andreas Skog

– Vi började ett år innan reformen trädde i kraft så att kollegorna skulle känna sig säkra och vara redo när det var dags. Det gjorde att lärarna, i stället för att känna panik och ångest, var vänligt inställda till programmering när det blev ett krav i undervisningen, berättar Cecilia.

ATT SKOLLEDNINGEN HAR en tydlig plan och en it-strategi för införandet är A och O

Fortbildningen lades sedan upp på OneNote classroom samtidigt som skolans rektor avsatte tre hela studiedagar för att Cecilia och Ulrihca skulle kunna fortbilda sina kollegor i ämnet.

Just här, menar de, finns en viktig nyckel för att lyckas föra in programmering i undervisningen.

Tydlig plan

– Det räcker inte med att göra en satsning på den enskilda läraren utan det måste ske kollektivt. Att skolledningen har en tydlig plan och en it-strategi för införandet är A och O, säger Ulrihca.

Cecilia nickar instämmande och poängterar att det handlar dels om att bygga kompetens hos lärarna, dels om hur själva undervisningen ska gå till.

– Vad är det eleverna ska lära sig, vilka kunskaper ska de få med sig och hur ska vi få in detta i den dagliga undervisningen är viktiga frågor. De digitala verktygen måste fylla ett syfte och kopplas till pedagogiska mål. För det är

inte det digitala som skapar resultat. En pedagogisk lärare utan digitala verktyg kommer väldigt långt, men en lärare som inte är pedagogiskt lagd kommer ingen vart, oavsett antalet digitala verktyg.

Tips

Till andra lärare som ska börja med att undervisa i programmering kan de förutom sin egen handledning, som finns upplagd på Opusplace, tipsa om boken Att undervisa i programmering i skolan av Linda Mannila.

– Det är en fantastiskt bra bok som vänder sig till alla som vill lära sig mer om den digitaliserade världen och om den roll som programmering är tänkt att få i skolan och hur lärare kan arbeta med den, hela vägen in i klassrummet, fastslår Ulrihca.

85 % av lärarna emot religiösa friskolor

85 % av grundskollärarna vill inte tillåta religiösa friskolor i grundskolan. Vad anser du?

ANSER DU ATT RELIGIÖSA FRISKOLOR SKA TILLÅTAS?

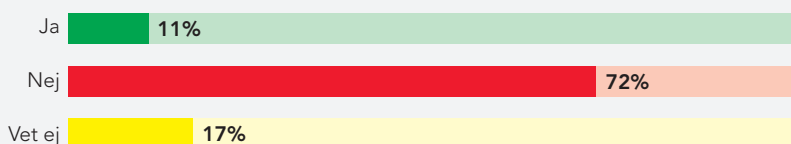

7 av 10 anser att politiska beslut ej är förankrade

7 av 10 lärare anser att politiska beslut för grundskolan inte är förankrade i verklighetens skola. Är detta ett problem?

ÄR DE POLITISKA BESLUTEN VERKLIGHETSFÖRANKRADE?

Är de politiska besluten för grundskolan verklighetsförankrade?

Hitta vägar för att aktivera elevernas läshjärnor

– Jag försöker hitta ämnen som engagerar, väcker känslor och aktiverar elevernas läshjärnor. Det säger Fredrik Sandström, grundskollärare på Gäddgårdsskolan i Arboga som prisats av Svenska Akademien för att ha väckt unga människors intresse för svenska språket och litteraturen.

SVENSKLÄRARPRISET

TEXT ANETTE BODINGER

Svenskläraryrket instiftades 1987 av Svenska Akademien. Priset tilldelas varje år en lärare som genom sin gärning stimulerat ungdomars intresse för svenska språket och litteraturen. Prissumman består av 50 000 kronor till läraren samt 30 000 kronor till den skola där läraren har sin verksamhet förlagd. I år var Fredrik Sandström, högstadielärare vid Gädd-

gårdsskolan i Arboga kommun, en av tre pristagare.

– Utmärkelsen ser jag som ett erkännande för att elevperspektivet är viktigt, en bekräftelse på att det jag gör är bra.

Hans eget litteraturintresse vaknade tidigt.

UTMÄRKELSEN SER JAG som ett erkännande för att elevperspektivet är viktigt

– Det började med Alfons Åberg som sedan ledde vidare till annan läsning och upptäckten att det finns andra som också funderar på frågor kring vänskap, lojalitet, svek, hemligheter, ja alla dessa stora frågor som finns i riktigt bra litteratur. Jag har alltid funnit en inre ro när jag läst böcker.

Måste beröra

En grundsten i hans eget arbete är därför att välja arbetsmaterial med omsorg.

– Texterna måste beröra och kännas angelägna för eleverna.

En käpphäst i undervisningen är att inte värdera ungdomars val av läsning.

– Visst, det finns litteratur som är bättre eller sämre i den mening att det finns kvalitet eller djup i texterna, som möjliggör olika saker. Men jag tror att vi gör eleverna en björntjänst om vi börjar sortera i bra och dålig litteratur, risken är stor för att vi stänger dörrar istället för att öppna dem.

Ett tips till andra lärare som vill väcka elevers intresse för litteratur är

att bildligt talat sätta sig själva i klassrummet.

– Med det menar jag att ägna en tanke åt vad man själv intresserade sig för i den åldern. Jag försöker använda mig av olika livsfrågor som ungdomar funderar på. Genom att aktivera dessa frågor väcks oftast känslor vilket gör att det hela blir mer angeläget. På så vis kan texter föda nya tankar hos eleverna som gör att de växer både som individer

och som grupp, säger Fredrik Sandström.

Fredrik Sandström, högstadielärare vid Gäddgårdsskolan.

UPPSALA
UNIVERSITET

EDU Uppdrag

Flexibel utbildningsdesign
på vetenskaplig grund

www.edu.uu.se/eduuppdrag

Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier

Därför tjänar lärare på att bli bättre talare

Trots att lärare är proffs på pedagogik kan de behöva vässa sin presentationsteknik och träna på att övervinna rädslan för att prata inför publik. Camilla Levay vet hur och varför.

PRESENTATIONSTEKNIK

TEXT ANNA-KARIN ANDERSSON

Camilla Levay är själv lärare i grunden och har undervisat i matematik och musik i grundskolan och på gymnasiet. Hon har också egna barn och både hennes erfarenheter från att ha jobbat inom skolan och varit där som deltagare på föräldramöten har visat att lärare kan brista i sitt sätt att kommunicera muntligt.

– Lärare kan vara hur kompetenta som helst och vara trygga med eleverna i klassrummet och sen tappa det kommunikativa greppet när de ska hålla i ett möte eller föra fram ett budskap inför en vuxen publik, säger hon.

Lär ut verktygen

Sedan tolv år jobbar Camilla Levay som föreläsare och konsult på företaget

Camilla Levay, föreläsare och konsult.

Affärskraft. Hon vänder sig speciellt till de som jobbar inom skolans värld, och i sina kurser lär hon ut verktygen som krävs för att kunna bli en säkrare talare. Hon menar att lärare har nytta av den färdigheten, både för att förbättra sina egna framföranden och för att ge stöd till sina elever.

– Att prata inför publik är en av människans starkaste rädslor. Men det går att tackla scenskräcken och när vi också lyckas väcka andras intresse när vi fram med vårt budskap. Det är viktigt dels för att göra lärares röster hörda och dels för att lärarna i sin tur ska kunna hjälpa sina elever att känna sig

NÄR VI LYCKAS väcka andras intresse när vi fram med vårt budskap

bekväma när de ska göra muntliga presentationer i skolarbetet.

SÅ BLIR DU EN BÄTTRE TALARE

Camillas snabbtips, så blir du en bättre talare:

- Förbered dig väl. Att fundera ut vad du vill ha sagt och disponera ditt framförande är det som kräver mest tid och tankar. Den muntliga framställningen är bara som en final.
- Våga utsätta dig. Tacka inte nej till att leda möten eller presentera en idé för att det känns läskigt. Träning ger färdighet.
- Ta det lugnt. Vi pratar ofta snabbt och mycket när vi blir nervösa. Försök att ta pauser när du talar inför andra; ett lagom tempo ger dig pondus.
- Möt dina åhörare med blicken. En vanlig miss är att lägga fokus på en bildspelspresentation istället för den muntliga framställningen. Då faller poängen med mötet. Det skriftliga kan med fördel delas ut men på mötet ska krutet läggas på publikkontakten.

LÄRARNAS
RIKSFÖRBUND

Behörig lärare? Vi är specialister på ditt yrke!

Du får ett medlemskap med många fördelar:

- Personligt bemötande
- Råd och stöd
- Trygghet
- Inkomstförsäkring
- En rad lönsamma medlemsförmåner och rabatter

Detta till en av marknadens lägsta avgifter. Som nyexad betalar du endast 100 kronor för första året som yrkesverksam medlem.

Gör som 90 000 andra – bli medlem du också! lr.se/blimedlem

Allt fler grundskollärare utsätts för hot och våld

62 procent av grundskollärarna har utsatts för hot och våld i sin yrkesutövning. Det framgår av en undersökning som Framtidens Karriär – Grundskollärare genomfört bland ett slumpmässigt urval lärare.

HOT OCH VÅLD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Undersökningsresultatet är tyvärr inte förvånande, även om siffrorna är skrämmande. Det mest anmärkningsvärda är att skolledning och huvudmän inte gör mer för att förebygga hot och våld mot lärare, inte minst eftersom det riskerar att undergräva skolans roll i samhället. För att minska andelen hot

DET MEST ANMÄRKNINGSVÄRDA är att skolledning och huvudmän inte gör mer för att förebygga hot och våld mot lärare

och våld krävs dels en väl underbyggd stödstruktur för lärare som utsatts och dels ett förebyggande arbete som tydliggör gränserna mellan hemmets och skolans ansvar i dessa frågor, säger Åsa

Fahlén, ordförande i Lärarnas Riksförbund.

Skolor med en bra ledning, väl utbyggd elevhälsosvård och ett välfungerande systematiskt arbetsmiljöarbete kan, enligt Åsa Fahlén, till stor del förebygga förekomsten av hot och våld mot lärare. Hon understryker även vikten av att tydligt markera att alla former av hot och våld är fullständigt oacceptabelt.

Hot och våld har ökat

– Arbetsgivare har också stor nytta av en kontinuerlig dialog med en facklig motpart i det här arbetet. Alla händelser som inkluderar hot och våld måste anmälas, annars riskerar skolan en flatitet som gör att antalet incidenter ökar. Det är anmärkningsvärt att anhöriga till elever står för 30 procent av incidenterna. Här är det viktigt att vara tydlig med att skolan inte är en allmän plats där vem som helst har tillträde, säger Åsa Fahlén.

– Undersökningsresultatet bekräftar vad tidigare undersökningar om hot

Johanna Jaara Åstrand, ordförande i Lärarförbundet.
Foto: Peter Jönsson

och våld mot lärare visat, nämligen att förekomsten av hot och våld har ökat de senaste åren. Jag är förvånad och upprörd över att inte mer görs för att förebygga den här typen av situationer, säger Johanna Jaara Åstrand, ordförande i Lärarförbundet.

Bör ta frågan på större allvar

Att många lärare utsätts för hot och våld indikerar, enligt Johanna Jaara Åstrand, att alltför många elever mår dåligt. Hon förväntar sig att skolornas huvudmän tar frågan på större allvar framöver och att man anstränger sig för att identifiera orsaken till varje enskild händelse.

– En väl utbyggd elevhälsa och samverkan mellan skola, föräldrar och socialtjänst är en viktig del av det förebyggande arbetet, liksom handlingspla-

ner som tydliggör hur man ska agera när något inträffat, säger Johanna Jaara Åstrand.

EN VÄL UTBYGGD elevhälsa och samverkan mellan skola, föräldrar och socialtjänst är en viktig del av det förebyggande arbetet

Hon påpekar att Arbetsmiljöverkets senaste kartläggning visar att arbetsmiljöarbetet har brister på nio av tio skolor.

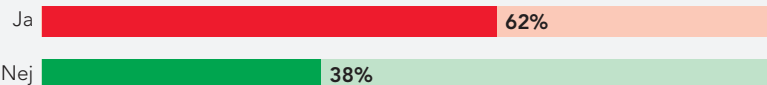
– Lärares signaler på att hot och våld förekommer eller att extra resurser behöver sättas in måste tas på allvar av skolledning och huvudmän, säger Johanna Jaara Åstrand.

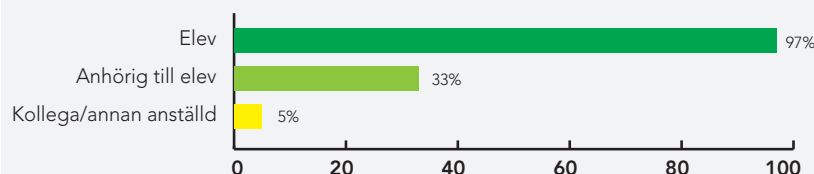
Åsa Fahlén, ordförande i Lärarnas Riksförbund.
Foto: Elisabeth Ohlson Wallin

HAR DU BLIVIT UTSATT FÖR HOT ELLER VÅLD I DIN YRKESROLL?

Har du någon gång blivit utsatt för hot eller våld i din yrkesroll som grundskollärare?

JAG BLEV UTSATT AV EN...

Attraktiva arbetsgivare kännetecknas av bra lön och ett professionellt ledarskap

När ett slumpmässigt urval av grundskollärare fick ange vilka faktorer de anser kännetecknar en attraktiv arbetsgivare rankades bra lön och löneutveckling högst, tätt följt av bra ledarskap, bra arbetskamrater och en god psykisk arbetsmiljö.

ATTRAKTIVA ARBETSGIVARE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Många av de faktorer som rankas högt i undersökningen jobbar vi aktivt med. Vi satsar till exempel mycket på att ständigt utveckla och stötta våra chefer och genomför även en omfattande satsning på lärarnas arbetsmiljö. Undersökningsresultatet känner jag

Saskia Skogman, HR-strateg på Academedia.

igen från andra liknande undersökningar, men det är positivt att mindre administration rankas relativt lågt. Det kan innebära att allt fler lärare har fått administrativ avlastning, säger Saskia Skogman, HR-strateg på Academedia.

Hon anser att arbetsgivare behöver ta till sig resultaten från den här typen av undersökningar och verkligen vara lyhörda för lärarnas önskemål.

– Lärarbristen och det faktum att allt fler lärare lämnar yrket har gjort fler arbetsgivare medvetna om vikten av att långsiktigt och konsekvent arbeta för att stärka sin attraktivitet, säger Saskia Skogman.

Tid för reflektion och planering

– Jag är inte särskilt överraskad över vilka faktorer som rankades högst i undersökningen. Däremot var det förvä-

LÄRARBRISTEN HAR GJORT fler arbetsgivare medvetna om vikten av att långsiktigt och konsekvent arbeta för att stärka sin attraktivitet

nande att endast 44 procent av lärarna anser att motiverade elever bidrar till en arbetsgivares attraktivitet, säger Sarah Thorén, grundskolerektor i Karlstad och styrelseledamot i Lärarförbundet Skolledare.

Hon betraktar goda möjligheter till reflektion och planering som en viktig

attraktivitetsfaktor för lärararbetsgivare. En rimlig lön och möjlighet att påverka sin arbetsmiljö är, enligt Sarah Thorén, andra faktorer som utmärker en attraktiv arbetsgivare.

Tydliggör ditt uppdrag som lärare

– Reflektionstid för att göra ordentliga analyser i planeringsarbetet är något många värdesätter. Ytterligare faktorer som karakteriserar en attraktiv arbetsgivare är skolledare som främjar kollegialt lärande och erfarenhetsutbyte som ger lärare insyn i hur arbetet fungerar i andra arbetslag och arbetsgrupper, säger Sarah Thorén.

80 procent av lärarna anser att en god psykisk arbetsmiljö ökar arbetsgivares attraktivitet. En åtgärd som kan stärka lärares psykiska arbetsmiljö är, enligt Sarah Thorén, att lärare går igenom sitt uppdrag tillsammans med sin chef. Tydliggör exakt vilka arbetsuppgifter som ingår i ditt uppdrag och formulera tillsammans en prioriteringsordning för dina arbetsuppgifter.

Rätt förutsättningar

Många lärare värdesätter att regelbundet få konkret och individuellt utformad feedback från sin chef. I dagsläget, när många skolledare är chef över mellan fyrtio och femtio medarbetare, är det ofta omöjligt.

– Det är därför viktigt att huvudmännen ger skolledarna rimliga förutsättningar för att kunna ge individuell feedback till samtliga medarbetare. Allt

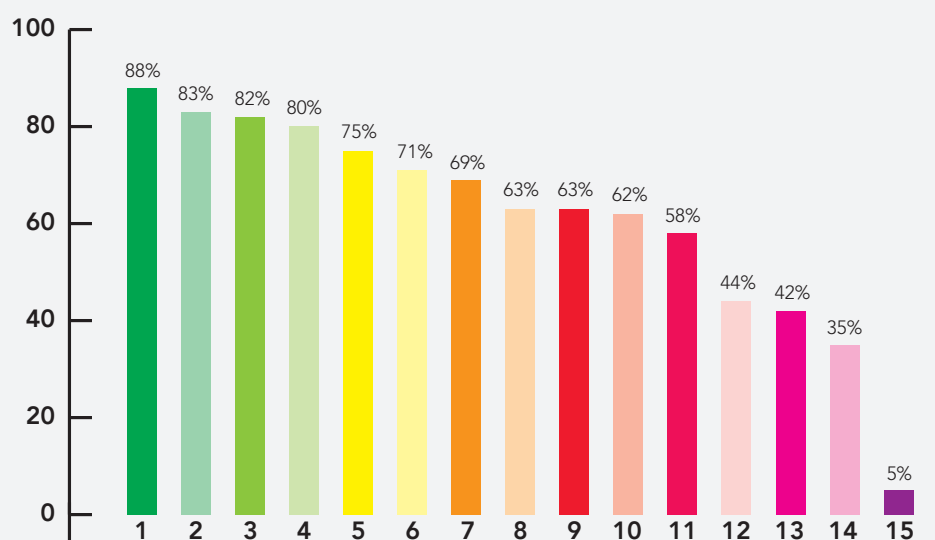
Sarah Thorén, grundskolerektor i Karlstad och styrelseledamot i Lärarförbundet Skolledare.

börjar med att huvudmännen ger skolledarna rätt förutsättningar att utöva ett engagerat och närvarande ledarskap. Det ökar i sin tur sannolikheten att lärarna trivs på jobbet, säger Sarah Thorén.

REFLEKTIONSTID SOM GER lärare förutsättning att göra ordentliga analyser i planeringsarbetet är något många värdesätter

skap. Det ökar i sin tur sannolikheten att lärarna trivs på jobbet, säger Sarah Thorén.

VILKA AV FÖLJANDE FAKTORER KÄNNETECKNAR EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE INOM GRUNDSKOLAN?

- 1 Bra lön/löneutveckling
- 2 Bra ledarskap
- 3 Bra team/arbetskamrater
- 4 Bra psykisk arbetsmiljö (minskad stress, mental press etc.)
- 5 Att kunna ägna sig mer åt undervisning
- 6 Bra fysisk arbetsmiljö (lokaler, ljudnivå, luft)
- 7 Möjlighet att påverka sin arbetssituation
- 8 Mindre klasser
- 9 Möjlighet till kompetensutveckling/vidareutbildning
- 10 Mindre administration
- 11 Förenklad dokumentation
- 12 Motiverade/intresserade elever
- 13 Flexibel och mindre reglerad arbetstid
- 14 Bra karriär- och utvecklingsmöjligheter
- 15 Annat

Johanna utvecklas professionellt genom att utbilda sig till speciallärare

Efter att ha varit klasslärare i femton år valde Johanna Åsman, som länge haft ett intresse av att arbeta med elever i behov av specialpedagogik, att utbilda sig till speciallärare. Nu är hon inne på den sista terminen på den tre år långa speciallärarutbildningen med inriktning mot språk-, läs- och skrivutveckling på Uppsala universitet.

SPECIALLÄRARE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Efter att ha jobbat som klasslärare i många år sökte jag en speciallärartjänst. Jag var intresserad av specialpedagogik sedan tidigare, men när jag började arbeta som speciallärare ökade mitt engagemang ännu mer. Jag kände samtidigt ett behov av att skaffa mig en formell kompetens på området, bland annat för att utöka min specialpedagogiska verktygslåda och känna mig tryggare i min yrkesroll, säger Johanna Åsman, som är 1–7-lärare med inriktning mot svenska, SO och idrott och arbetar som speciallärare på Olofs-

lundsskolan i Järfälla utanför Stockholm.

Nytt perspektiv på lärarrollen

Hon tillhör den första kullen som går det treåriga speciallärarprogrammet på halvfart på Uppsala universi-

ERFARENHETSUTBYTET

MED DE andra lärarna som går utbildningen bidrar också till min utveckling

tet. Till en början kombinerade hon studierna med heltidsjobb, men de senaste två terminerna har Johanna Åsman med hjälp av statsbidrag kun-

nat jobba på halvtid och plugga på halvtid.

– Det kan ibland vara krävande att kombinera jobb och studier. Det är därför viktigt att lärare som funderar på att utbilda sig till speciallärare verkligen är motiverade och har ett bra stöd från såväl arbetsgivaren som familjen. Speciallärarutbildningen har utvecklat mig professionellt, men också personligen. Den har tillfört ett helt nytt perspektiv på lärarrollen som jag har nytta av, både som klasslärare och speciallärare. Erfarenhetsutbytet med de andra lärarna som går utbildningen bidrar också till min utveckling, säger Johanna Åsman.

Hittar motiverande nycklar

Hon valde inriktningen mot språk-, läs- och skrivutveckling eftersom hon gärna vill hjälpa elever att tillgodogöra sig färdigheter som utgör en viktig bas för resten av skolgången – och livet.

– Jag motiveras av att kunna jobba fokuserat med de elever som behöver mest stöd. På utbildningen lär jag mig bland annat att hitta nycklar som mo-

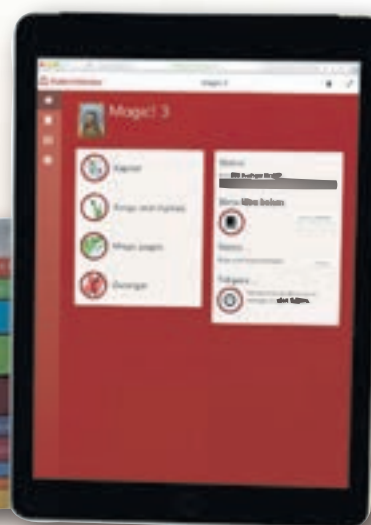

Johanna Åsman läser sista terminen på den tre år långa speciallärarutbildningen med inriktning mot språk- läs och skrivutveckling på Uppsala universitet.

tiverar elever att vilja lära sig och ger dem ett starkt självförtroende, säger Johanna Åsman.

Våra smarta elevpaket innehåller både digitala läromedel och böcker. Det blir bättre så, tänker vi.

Programmering i grundskolan – en likvärdighetsfråga

– Regering och riksdag har beslutat införa programmering i grundskolan. Då måste staten även ta ansvar för att det finns kompetens hos dem som ska genomföra det, säger Matz Nilsson, Skolledarnas förbundsordförande som efterlyser ett nationellt initiativ från statens sida.

PROGRAMMERING I SKOLAN

TEXT ANETTE BODINGER

Till höstterminsstarten ska programmering finnas på schemat i skolor över hela landet, och ansvaret för genomförandet vilar tungt på skolledare och lärare.

– Ledningen har alltid en oerhört stor betydelse för allt som handlar om implementering av nya reformer, nya ämnen och inriktningar i skolan. Men då måste både lärare och skolledare få kompetensutveckling i detta. Det är här vi menar att det brister, säger Matz Nilsson, ordförande för Sveriges Skolledarförbund.

Han påpekar att Sverige generellt sett ligger i framkant när det handlar

om att införa nya ämnen eller inriktningar i skolan.

– Men vi är inte lika bra på att erbjuda bra kompetensutveckling för skolledare och lärare. Här har Skolverket, och ytterst staten, en viktig uppgift i att se till att skolledare och lärare får

IDAG ÄR DIGITAL kompetens en oerhört individuell kunskap hos skolledare och lärare

generella kunskaper i vad som menas med programmering, som ett ämne bland andra ämnen i grundskolan.

Likvärdighet

Enligt Matz Nilsson består programmering i skolan av två viktiga beståndsde-

lar. Den ena är att förstå digitaliseringen och programspråkets betydelse för individ, samhälle och utveckling.

– Den andra delen handlar mer om själva hantverket och programspråket i sig.

Matz Nilsson och Skolledarna efterlyser nu en statligt initierad kompetensutveckling.

– Idag är digital kompetens en oerhört individuell kunskap hos skolledare och lärare. Därför måste nya reformer, ämnesinriktningar och uppdrag följas av en grundläggande kompetensutveckling i att kunna utföra uppdraget. Detta är en likvärdighetsfråga som staten måste ta på stort allvar.

Matz Nilsson, förbundsordförande Skolledarna.
Foto: Magnus Hartman

BLI EN DIGITAL SKOLA MED NE

Möt dagens och morgondagens kunskapsbehov med NE:s digitala läromedel.

GRUNDSKOLA 4-6

Matematik, Fysik, Kemi, Biologi, Teknik, Historia, Samhällskunskap, Religionskunskap, Geografi, Svenska, Engelska

GRUNDSKOLA 7-9

Matematik, Fysik, Kemi, Biologi, Teknik, Historia, Samhällskunskap, Religionskunskap, Geografi, Svenska, Engelska, Spanska

Läs mer och beställ på NE.se/info/skolor

86 procent av landets lärare vill ha statlig skola

En majoritet av alla lärare vill att staten ska ta över ansvaret för skolan. Det visar en undersökning av Framtidens Karriär – Grundskollärare där 86 procent av de tillfrågade lärarna svarat att de är för ett förstatligande. Den största anledningen uppges vara en önskan om större likvärdighet.

STATLIG SKOLA

TEXT ANETTE BODINGER

För Åsa Fahlén, förbundsordförande för Lärarnas Riksförbund, är resultatet ingen nyhet.

– Detta är en fråga som Lärarnas Riksförbund har drivit länge. Vi vet att en klar majoritet av lärarna tycker detta och jag är inte förvånad över siffran. Sverige

har en olikvärdig skola, vilket bekräftas av bland annat PISA-undersökningarna där vi ser att kunskapsresultaten rör sig i rätt riktning medan olikvärdigheten fortsätter att öka. Det spelar alltså allt större roll vilken skola du går i och vilken kommun du bor i. Det blir också olika förutsättningar för lärarna att undervisa sina elever, och det är inte ok.

Hon understryker att då Lärarnas Riksförbund pratar om statlig skola handlar det ytterst om att staten måste

Åsa Fahlén, förbundsordförande för Lärarnas Riksförbund.

Foto: Elisabeth Ohlson Wallin

Erik Bengtzboe, utbildningspolitisk talesperson för Moderaterna.

Foto: Fredrik Wennerlund

ta ett ansvar för finansiering och reglering av skolan.

– Det håller inte att huvudmännen, kommuner och fristående skolor, bedriver verksamheten på så många skilda sätt. Allt fler i samhället reagerar på att det finns stora olikvärdigheter i skolan och vi menar att det bara är staten som kan garantera likvärdigheten.

Andra vägar

Inte heller Erik Bengtzboe, utbildningspolitisk talesperson för Moderaterna, är förvånad över undersökningens resultat.

– Vi är inte för ett förstatligande av skolan, men jag har full förståelse för

att väldigt många lärare är frustrerade, inte minst över otydlig styrning.

Det som enligt Erik Bengtzboe måste prioriteras i första hand är att stärka elevernas kunskapsresultat.

– Sedan behövs det göras förstärkningar av lärarnas löne- och karriärutveckling och även skolans styrning måste förbättras, men inom ramen för nuvarande huvudmannaskap.

Han påpekar att skolornas förutsättningar är väldigt olika, inte minst beroende på kommun och geografiskt läge.

– Ett förstatligande av skolan förändrar inte grundförutsättningarna. Det är till exempel svårare att rekrytera lärare och hantera bemanning i vissa delar av landet. Vi menar att staten måste kliva in och garantera att alla elever får en bra skolgång, oavsett var i landet de bor. Det borde också ställas nationella kvalitetskrav på vilken kunskap som faktiskt ska levereras. Vi anser också att statsbidragen, i större utsträckning än idag, ska gå till de skolor där pengarna verkligen behövs. Detta tror vi är tydliga åtgärder som kommer att leda till faktisk förändring, fastslår Erik Bengtzboe.

ÄR DU FÖR ELLER EMOT ETT FÖRSTATLIGANDE AV SKOLAN?

Mycket att lära av danskt digitaliseringsarbete

Trots att det satsas stort på digitaliseringen av den svenska skolan har Sverige svårt att hänga med sina nordiska grannar i utvecklingen. Vi har träffat Angelica Hedin, redaktionschef på det digitala läromedelsförlaget Bonnier Education, för att få svar på varför hon tycker att vi ska göra som i Danmark.

DIGITALISERING I NORDEN

TEXT SANDRA AHLQVIST

I Danmark skördar den danska skolan digitala framgångar – idag är över 50 procent av de läromedel som köps in digitala läromedel. I Sverige går det lite trögare. Fram tills idag har digitaliseringen av den svenska skolan främst bestått av investering i it-utrustning i form av datorer och surfplattor, men såväl elever som lärare har saknat material att fylla datorerna med.

– Digitaliseringen kräver att man förändrar sitt sätt att arbeta. Eftersom vi lite grand glömde bort det digitala innehållet i början av förändringsarbetet, ställdes höga krav på lärarna som plötsligt behövde uppfinna allt mate-

rial själva. Men så är det inte längre. Med allt det interaktiva, självständiga material som finns idag tror jag att vi alla nu är redo att ta steget över till det digitala på allvar, betonar Angelica Hedin, redaktionschef för Bonnier Education, som ligger bakom det digitala läromedlet Clio Online.

En sammanhållen digital struktur

Till skillnad från Sverige började Danmark digitaliseringsprocessen från andra hållet genom att utveckla och subventionera digitala läromedel. Genom en satsning på 55 miljoner danska kronor under sex år lyckades Danmark gå från att 10 procent av alla läromedel som köps in är digitala, till 50 procent. Den danska regeringen var tydlig i sin målsättning om en digital skola, medan riktlinjerna här på hemmaplan har varit mer flytande.

Angelica Hedin, redaktionschef på Bonnier Education.
Foto: Peter Jönsson

– Det finns en vilja i Sverige att snabba på processen, men det kräver resurser och stöd från myndighetshåll. Vi kan lära av den mer sammanhållna danska strukturen, där man bland annat har ett centralt skolinlogg som följer eleven från det att hen först kommer i kontakt med skolväsendet, även vid byte av skola eller klass. Det innebär att skolorna avsevärt kan minska den tid som läggs på administration av exempelvis kontron, registrering och lösenord.

Individanpassade utmaningar

Vikten av att integrera digitala verktyg i undervisningen är enorm, i synnerhet eftersom dagens skolbarn kommer att

behöva verka i ett digitaliserat samhälle. Angelica Hedin poängterar också att det skapar möjligheter för lärare att få ut det mesta av sina pedagogiska och didaktiska förmågor eftersom de kan skräddarsy uppgifter och utmaningar utifrån elevernas kunskaper och behov.

– Alla ska ha chansen att utvecklas efter bästa förmåga, så behovet att utveckla digitala läromedel är större nu än någonsin. Det är genom digitaliseringen som vi kan se till att ingen hålls tillbaka i sin kunskapsutveckling samtidigt som vi ger dem en förståelse för det moderna samhälle som de lever i, avslutar Angelica.

Digitala verktyg underlättar lärande och skapar variation

Framväxten av fler och fler digitala hjälpmedel skapar nya förutsättningar för att möta alla i klassrummet på deras individuella nivå, oavsett ämne.

DIGITALA LÄROMEDEL

TEXT SANDRA AHLQVIST

En avsevärd fördel med digitala läromedel är att många elever redan har grundläggande digitala kunskaper och att de ofta känner sig bekvämare med teknik än de gör med papper och penna. Det ena bör naturligtvis komplettera det andra, men de digitala verktygen blir en allt viktigare del i svenska lärares vardag.

FRAMTIDENS YRKESLIV OCH studier innehåller oerhört många fler digitala lösningar

– Som jag ser det finns de digitala verktygen till för att vi ska kunna lära ut det som skolverket och våra politiker har angett i läroplanen, nämligen grundläggande kunskaper uppdelade i olika grundämnena. Hjälpmedlen underlättar och effektiviserar lärandet och skapar variation som i sin tur skapar engagemang hos eleverna, säger

David Elfsberg, skolledare på Viktor Rydbergs skola i Sundbyberg, som utgår från Nationalencyklopedins digitala läromedel.

Skolan var en av de första i Sverige att arbeta 1-till-1, men även om många kommuner har kommit långt är det fortsatt angeläget att arbeta konsekvent med digital utveckling.

– Idag har vi nått dit att vi rent metodiskt kan börja utnyttja teknikens möjligheter och använda oss av existerande infrastruktur, vilket gör att vi kan anpassa undervisningen efter individens kunskapsnivå och utmaningar.

David ser hjälpmedlen som ett sätt att locka in eleverna i något de redan är bekanta med och han är övertygad om att skolväsendets fokus på digitala läromedel behöver förstärkas ytterligare framöver.

– Framtidens yrkesliv och studier innehåller oerhört många fler digitala lösningar och vi behöver bygga en plattform som eleverna kan stå på när de går vidare i livet.

Medför nya utmaningar

Hans tankar får bekräftelse från läraren Stella Savvidou som arbetar på Boo Gårds skola i Nacka. Hon har alltid lagt i den digitala framkanten vad gäller läromedel och för ett antal år sedan var hennes klass pilotklass för ett projekt med iPads.

– Eleverna har en ganska omfattande digital kompetens, men den kretsar framförallt kring sociala medier och spel, inte runt att kunna skapa pre-

David Elfsberg, skolledare på Viktor Rydbergs skola i Sundbyberg.

sentationer och dokument eller arbeta med skolrelaterade program. De har en annan digital verklighet, helt enkelt, men är otroligt snabbblårda.

I klassrummet till vardags genom-syrar de digitala läromedlen Stellas undervisning. Hon betonar dock att hjälpmedlen i mångt och mycket är inriktade på färdighetsträning snarare än problemlösning eller längre resonemang.

– Vi använder Bingel, ett digitalt läromedel från Sanoma utbildning, vilket är ett oerhört bra komplement till den ordinarie undervisningen. Barnen upplever Sanomas program som en lek samtidigt som det exponerar dem för pedagogiskt material och ser till att de

– Jag ville driva på den digitala utvecklingen men ha det pedagogiska samtalet i fokus. Jag granskade våra olika möjligheter i flera månader innan vi bestämde att vi skulle utgå från Bonnier Educations tjänst, Clio Online. Vinsterna har varit många, inte minst har det reducerat vårt administrativa arbete ganska ordentligt, konstaterar försteläraren Lasse Norberg.

Utmaningen är att det kan vara svårt att hinna med att föra en diskussion i kollegiet om hur man på bästa sätt utnyttjar verktygen rent pedagogiskt. Lasse understryker att man genom hjälpmedlen får mycket gratis, men att man då också kan behöva tänka till om sin undervisning en extra gång.

– Det är så mycket som ska ingå i skolans värld, och för att vi ska kunna gå framåt gemensamt krävs det att vi har ett liknande arbetssätt. Av den anledningen hade vi nyligen en heldag med utbildning för alla kommunens lärare. Sedan behöver sådan här kunskap regelbundet förnyas för att inte falla i glömska, något som i slutändan ställer krav på våra pedagogiska ledare.

Lasse tycker att skolväsendets progression de senaste åren har lett till många positiva förändringar, men han är nog med att påpeka att det ändå finns mycket kvar att göra.

– Vi vet inte hur framtidens skola kommer att se ut och den digitala utvecklingen går väldigt snabbt framåt. Så det gäller att visa framfötterna och vara beredd på att vårt arbete och våra utmaningar kommer att förändras. Vi behöver hänga med i utvecklingen helt enkelt, avslutar han.

ELEVERNA HAR EN ganska omfattande digital kompetens, men den kretsar framförallt kring sociala medier och spel

lär sig på kuppen. Att ha det digitala så alltså närvarande presenterar dock nya utmaningar, till exempel hur vi bör hantera källkritik och information. I mitt klassrum pågår samtalet om kritik kontinuerligt och vi utgår ofta från skolverkets fördjupade material i ämnet. Det är ett lärande i sig.

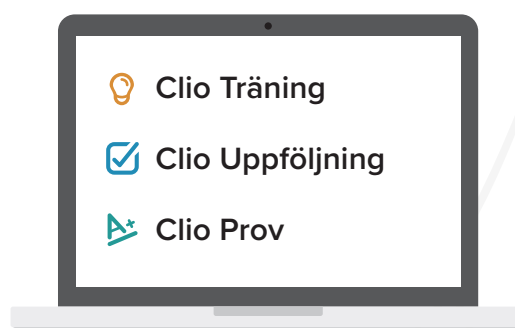
Viktigt att tänka till en extra gång Renforsskolan i Vindeln i Västerbotten är en av de skolor som gjort en snabb och utvecklande resa med hjälp av de digitala läromedlen.

Stella Savvidou arbetar på Boo Gårds skola i Nacka.

Hur spenderar du helst dina kvällar?

- ☒ Med vänner och familj
- ☒ I soffan framför favoritserien
- ☐ Med att bedöma uppgifter och prov

Spara tid med våra interaktiva och självvärtande Clio Quiz

Prova alla våra ämnesportaler gratis på clioonline.se

Clio Online
från Bonnier Education

NACKAS KOMMUNALA FÖRSKOLOR OCH SKOLOR

VI VÅGAR GÖRA

Våra fantastiska medarbetare vågar arbeta på nya sätt. Vi använder moderna tekniska hjälpmedel och fokuserar på att utveckla lärandet för att använda tekniken på rätt sätt. Vi eftersträvar högt i tak och en miljö där medarbetarna kan känna sig trygga i att pröva nya vägar för att nå vårt gemensamma mål - maximal potential för varje barn och elev.

OCH DELA...

På våra skolor görs en mängd olika satsningar för att höja den pedagogiska kvalitén och ständigt ligga i framkant. Vi har därför ett kontinuerligt kompetensutbyte mellan våra pedagoger för dela erfarenheter och lyfta varandra.

ÄR DU INTRESSERAD AV ATT VARA MED?

Vi söker nytänkande lärare, förskollärare, fritidspedagoger och skolledare som vågar utmanas.

Hitta inspiration och lediga jobb på:

www.nackaskommunalaskolor.se

Skolans digitalisering riskerar ge lärare merjobb

Att digitalisera skolan kräver en genomtänkt strategi. Att bara förse lärare och elever med ny teknik kan snarare få en oönskad effekt menar professor.

DIGITALISERINGSSTRATEGI

TEXT ANNA-KARIN ANDERSSON

Skolan ska digitaliseras har Skolverket slagit fast och på många håll är övergången i full gång. Men det finns tyvärr exempel på att införandet av den nya tekniken börjat i fel ände. I sin iver att digitalisera har flera kommuner försett

OM TEKNIKEN FÖR med sig merjobb istället för ett mervärde blir det kontraproduktivt

skolor med datorer eller läsplattor utan att först ha tänkt ut hur tekniken ska användas för att göra nytta.

– Jag tror inte att det finns några teknikrädda lärare. De flesta är mer eller mindre digitala redan, privat. Däremot är många lärare rädda för att arbetsbördan ska öka ytterligare vilket kan bli konsekvensen om man exempelvis förväntas sitta och surfa runt och leta efter appar eller behöver skapa ordning bland en massa digitala dokument för att det saknas genomtänkta system för det. Om tekniken för med sig merjobb istället för mervärde blir det kontraproduktivt, säger Åke Grönlund, professor på Handelshögskolan vid Örebro universitet.

Omfattande forskningsprojekt

Åke Grönlund ledde det omfattande forskningsprojektet, UnosUno 2010-2013, där man undersökte effekten av ett antal skolor som försett sina elever med var sin dator. Studien visar att det krävs långt mycket mer än tekniken i sig för att den ska vara användbar.

En viktig slutsats är att kommuner måste ha en tydlig tanke med hur själva införandet av den digitala tekniken ska gå till. Det krävs ett strukturerat

Åke Grönlund, professor på Handelshögskolan vid Örebro universitet.

kollegialt utvecklingsarbete där man både tar in arbetsmetoder som redan provats framgångsrikt på andra ställen och utvecklar egna. Och det rör sig inte

om någon punktinsats. Den digitala strategin måste utvecklas i takt med att skolans digitalisering fördjupas.

– Rätt använd kan digital teknik absolut förstärka undervisningen, det har vi sett många exempel på, men för att den ska kunna ge den nytta i alla skolor räcker det inte med en dator till alla. Lärarna kan inte själva bygga en infrastruktur, och finns inte den kommer man inte långt, konstaterar Åke Grönlund.

” VIA TRAINEEPROGRAMMET HAR JAG FÅTT INSYN I ALLT IFRÅN FÖRSKOLEKLASS TILL GYMNASIET. EN PERFEKT START PÅ MIN LÄRARKARRIÄR HELT ENKELT!

SIGNE JONSSON
TRAINEE 2017-2018

VI SÖKER NYEXAMINERADE LÄRARE MED STARKT ENGAGEMANG OCH HÖGA AMBITIONER TILL NÄSTA ÅRS TRAINEEPROGRAM

- ✓ Du får mer tid till att planera dina lektioner
- ✓ Du får vara delaktig i att utveckla skolundervisningen
- ✓ Du får en förstelärare som mentor
- ✓ Du får tid till att vara med på kollegors lektioner och lära av våra bästa lärare
- ✓ Du får en ledarskapsutbildning
- ✓ Du spenderar 70% på undervisning och 30% på egen utveckling

Skicka din ansökan till trainee@tabyfriskola.se senast den 31 mars.
Mer information finns på tabyfriskola.se.

Årets skolranking 2017

– Kommunerna måste sluta slåss om lärarna och börja slåss för lärarna. Alla måste bidra för att göra läraryrket mer attraktivt. Det sa Lärarförbundets ordförande Johanna Jaara Åstrand i samband med att priserna för Sveriges Bästa skolkommun delades ut i början av oktober.

Hon påpekar att rankingen inte mäter allt, men fungerar som dörröppnare för viktiga samtal om lokal skolutveckling.

– Vi får många signaler på att rankingen driver skolutveckling och inte minst initierar att man träffas lokalt och

MED RÄTT BESLUT, investeringar och dialog kan alla kommuner bli Bästa Skolkommun

BÄSTA SKOLKOMMUN 2017

TEXT ANETTE BODINGER

Lärarförbundet presenterade nyligen sin årliga ranking Bästa Skolkommun. Rankingens som genomfördes för sextonde året i rad baseras på 13 kriterier och omfattar bland annat lärarlöner, lärartäthet, resurser till undervisningen och elevresultat. Vellinge kommun hamnade i topp, tätt följd av Orust och Ovanåker.

– Huvudsyftet är att lyfta fram de kommuner som värnar om sina lärare och sätta ljuset på hur viktiga kommuner är som lärararbetsgivare och förutsättningsgivare till en bra skola, säger Johanna Jaara Åstrand.

samtalar kring styrkor och svagheter med sin skola, om vad som behöver åtgärdas och om vad som kan bli bättre.

Listan toppas av små kommuner; såväl Stockholm, Göteborg som Malmö återfinns långt ner i listan. Men enligt Johanna Jaara Åstrand spelar storleken ingen roll.

– Med rätt beslut, investeringar och dialog kan alla kommuner bli Bästa Skolkommun.

Olika recept

Utmaningarna för dagens skola är många och de ser olika ut i olika kommuner.

– Vi ska ha en skola som är likvärdig i hela Sverige. För att klara det krävs ett nationellt ansvarstagande för att säkerställa att resurserna fördelas

bättre än vad som sker idag. Receptet för att säkerställa en bra skola är inte detsamma överallt. Det handlar om att kunna anpassa organisation, lärarinsatser, specialpedagogiska insatser och andra typer av åtgärder som krävs för att eleverna ska få det som de behöver.

En av skolans allra största utmaningar är lärarbristen.

– På kort sikt så tvingas jag nog konstatera att bristen på lärare kommer att förvärras. Men kommunerna måste sluta slåss om lärarna och i stället börja slåss för lärarna. Alla måste dra sitt strå till stacken för att göra yrket mer attraktivt. Högre löner, bättre villkor och större tillit till lärarna är viktiga grundstenar i det arbetet, avslutar Johanna Jaara Åstrand. ■

BÄSTA SKOLKOMMUN 2017

Plats	Kommun	Poäng	2016
1	Vellinge	713	1
2	Orust	1058	42
3	Ovanåker	1068	52
4	Kalmar	1100	12
5	Aneby	1144	60
6	Piteå	1184	5
7	Grästorp	1208	93
8	Osby	1209	48
9	Varberg	1219	2
10	Lomma	1285	22

Bakom varje algoritm sitter en programmerare

Under 2018 kommer programmering att införas i läroplanen för i synnerhet matematik, samhällskunskap och teknik. I Tyresö kommun finns programmeringen redan på schemat och kommunen satsar mycket på kompetensutveckling i frågan.

PROGRAMMERING

TEXT SANDRA AHLQVIST

Grundskolechefen Johan Ahlkvist säger sig vara nöjd med det ökade fokus som har hamnat både på programmering och på digitaliseringen i allmänhet. Han menar att programmering styr allt större delar av vårt samhälle och att unga behöver få undervisning i det som vardagslivet handlar om.

– Jag är väldigt positiv till att programmering ska hamna på schemat – det är något jag har saknat, och i mitt tycke borde det ha introducerats tidigare. Syftet är att öka förståelsen för att det alltid finns en människa bakom varje algoritm och att medvetandegöra om sociala medier, alternativa fakta

och hur vi är delaktiga i och kan påverka teknikutvecklingen.

Kunskapsutbyte är centralt

Sedan i höstas har fyra skolenheter i Tyresö varit delaktiga i Ifous FoU-program kring att utveckla programmeringsundervisningen. Det innebär att kommunen står väl rustad för ändringen i läroplanen och att det finns ett tydligt uppdrag att sprida den kunskap som forskningsprogrammet kommer fram till.

– Det handlar om att rent didaktiskt utforska vad som är bra programmeringsundervisning, och ska det få fäste ute i skolorna behöver det finnas ett levande och kontinuerligt kunskapsutbyte. Här blir rektorsgrupperna väldigt viktiga – man behöver ta del av varandras goda exempel och delge varandra resultat och insikter. I Tyresö

har vi också duktiga pedagoger som kompetensutvecklar lärarna och ger bra exempel på hur de kan driva sin undervisning.

Rätt kompetens finns

Johan poängterar att det är dylika satsningar som för närvarande är avgörande när man ska rekrytera och behålla behöriga lärare, en utmaning som hela Sveriges skolväsende står inför. Önske-

JAG ÄR VÄLDIGT positiv till att programmering ska hamna på schemat – det är något jag har saknat

listan toppas idag inte av hög lön utan av kompetensutveckling och karriärmöjligheter.

– Forskning pekar på att relationsbyggande är en av de stora faktorerna för att eleverna ska lyckas och det kräver kontinuitet. För att vi ska kunna uppnå det behöver skolorna lämnas ifred – professionerna måste få chansen att sköta sina uppdrag och ta ansvar

Johan Ahlkvist, grundskolechef i Tyresö kommun.

för dem. Rektorer och pedagoger har den kompetens som behövs för att bidra till en stark kunskapsutveckling för elevernas bästa, bara vi ger dem förutsättningarna, fastslår han. ■

Mer tid för planering och arbetsro ger högre kvalitet

Vad är viktigast för grundskollärarna för att kunna bedriva undervisning med hög kvalitet?

Nästan hälften svarade att de vill använda sin tid på ett mer effektivt sätt som gynnar undervisningen. Ta bort onödig administration och andra uppgifter som idag läggs på läraren.

KVALITET I UNDERVISNINGEN

TEXT MARIANNE SJÖBERG

Ett slumpmässigt urval av grundskollärare i Sverige fick frågan "Vad är viktigast för att du ska kunna bedriva undervisning med hög kvalitet?"

Mer tid till för- och efterarbete

Hälften av de tillfrågade lärarna önskar mer tid till för- och efterarbete av lektioner. Tiden ska finnas för enskilt arbete, men också för samplanering med kollegor. En stor del tar upp det administrativa arbetet som läggs på lärarna. Man anser att det tar för mycket tid från arbetet med eleverna. Även "onödiga" och "långa" möten nämns. "Jag vill göra mitt jobb och

inte allt annat" är en återkommande synpunkt. Exempel som ges är att vara rastvakt, lösa konflikter på grund av för få vuxna i skolan, beställa material med mera.

Arbetsro i klassrummet

Mer än en tredjedel av lärarna i undersökningen anser att arbetsmiljön i

FÖR ATT FÅ ett team som sätter eleven i centrum behövs samarbete mellan olika yrkesgrupper på skolan

klassrummet inte är tillfredsställande. Man vill ha mindre grupper med motiverade och intresserade elever. Många menar att man tidigt behöver ge stöd

och pedagogisk hjälp till de elever som inte kan integreras i vanlig klass av olika anledningar. Man vill ha "undervisningsbara" elever som vet hur man uppför sig, kommer mätta och utvilade till skolan så att de kan fokusera på inlärningen.

För att få ett team som sätter eleven i centrum behövs samarbete mellan olika yrkesgrupper på skolan, men också stöd från föräldrarna menar många. Högre personaltäthet, elevvårdsteam, samplanering, föräldrar som stödjer och respekterar lärare och övrig personal är några av de förslag man anger för att höja kvaliteten på undervisningen.

Tillgång till bra undervisningsmaterial

En stor del av de tillfrågade efterlyser bra material samt tillgång till funktionella lokaler. Man menar att om det finns ett komplett digitalt läromedelsmaterial med planeringar, färdiga digitala presentationer, provuppgifter och bedömningsmanualer är förarbetet klart. Det ger lärarna möjlighet att

lägga mer tid och fokus på en bra undervisning.

Tydligt ledarskap

Ett tydligt och pedagogiskt ledarskap anges också som en viktig del för att kunna bedriva undervisning med hög kvalitet. Man menar att ledningen ska vara lyhörd och flexibel i sitt ledarskap. Man vill också ha en ledning som styr och utvecklar skolan för framtiden. En synlig ledning som rör sig ute i verksamheten ger också en känsla av samarbete och stöd på alla plan.

DET ÄR VIKTIGAST

Viktigast för undervisning med hög kvalitet

1. Mer tid för planering och efterarbete, mindre administration.
2. Arbetsro i klassrummet.
3. Samarbete och stöd av kollegor, föräldrar och skolledning.
4. Tillgång till bra undervisningsmaterial.
5. Tydligt och pedagogiskt ledarskap.

© NextMedia

I Mora går teknik och pedagogisk utveckling hand i hand

Här är siktet inställt på pedagogisk utveckling med hjälp av digitala verktyg.

– Infrastruktur, verktyg, support och vilja finns. Nu gäller det att få alla över tröskeln. När kraften kommer inifrån, det är då den stora utväxlingen sker, säger Carina Karlsson, it-pedagog.

Under de senaste åren har Mora satsat stora resurser på digitalisering av kommunens skolor. Redan 2013 axlade lä-

raren Carina Karlsson uppdraget som it-pedagog i kommunen.

– Mitt första uppdrag var att implementera ett dokumentationsprogram och inventera verksamhetens datorer. Sedan dess har det hänt en hel del. Idag har kommunen avsatt 2,4 tjänster till it-pedagoger och såväl gymnasium som grundskolan 1-9 har en dator per elev. Just nu sker en satsning på förskolan där målet är att inom kort kunna utrusta samtliga pedagoger med en iPad och införa en kommunikations- och dokumentationsplattform.

Anders Karlsson, som är SO-lärare i grunden, arbetar sedan 1,5 år på central nivå med att bedriva it-utveckling i för- och grundskolan.

– En del lärare känner sig osäkra och otrygga med digitala verktyg i undervisningen. Då är det svårt att se möjligheterna och den pedagogiska potentialen. Carina och jag finns som en bokningsbar resurs och kan stötta i såväl kompetensutveckling som planering, lektioner och uppföljning. Kommunens rektorer får samtidigt utbildning i att leda digitalisering.

Högre måluppfyllelse

Det övergripande målet med Moras satsning är en högre måluppfyllelse.

– Skolans digitalisering är viktig även för likvärdigheten. Elever som inte har tillgång till dator i hemmet halkar efter i skolan. Nu är det lika för alla, säger Anders.

Inom fem år hoppas han på att alla lärare i kommunen har en hög lägsta nivå vad gäller digitaliseringskompetens.

– Grunden är lagd, nu återstår bara de sista pusselbitarna.

Carina Karlsson och Anders Karlsson hos Mora kommun.
Foto: Björn Johansson / Kola Productions

Carina nickar instämmande.

– På ett par års sikt hoppas jag att alla lärare i Mora kommun utnyttjar digital teknik och smarta läromedel som låter eleverna arbeta utifrån sina olika förutsättningar. Detta kommer att leda till att kreativitet och engagemang ökar i klassrummen. När kraften kommer inifrån, det är då vi till fullo kan utnyttja digitaliseringspotentialen och nå en högre måluppfyllelse.

- Antal lärare: 200
- Antal elever: 2 150
- Antal skolenheter: 12 skolenheter exklusive en friskola.

Mora har de senaste åren gjort en medveten satsning på kompetensutveckling och lärarlyft i syfte att få engagerad och kompetent personal till kommunens skolor.

Mora kommun
792 80 Mora
Tel: 0250-260 00
www.mora.se

MORA

Statens medieråd stärker unga som medieanvändare

Statens medieråd är en ung myndighet med ett viktigt uppdrag – att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig mediepåverkan. Myndigheten följer medieutvecklingen och utformar metodmaterial och sprider information för pedagoger och bibliotekarier i sitt arbete med barn och unga.

Statens medieråd tar fram material och verktyg för pedagoger och bibliotekarier riktat mot högstadium och gymnasium, men det används även på mellanstadiet.

– Vartannat år gör vi en kartläggning där vi tittar på barn och ungas medieanvändning, 0-18 år, och vilken attityd deras föräldrar har till sina barns medieanvändning. Bland annat ser vi att det finns skillnader mellan hur pojkar och flickor använder medier, men också att medieanvändningen alltjämt går nedåt i åldrarna. Därför är det viktigt att vi har material som är anpassat för det, konstaterar Helena Dal, verksamhetschef på myndigheten.

Myndigheten bildades 2011 och är därmed en relativt ung myndighet, vars uppdrag blir allt mer angeläget i och med den digitala utvecklingen.

– Genom flera olika kanaler har vi som målsättning att öka informationskunnigheten hos pedagoger och bibliotekarier som arbetar med barn och unga. Vi får ofta förfrågningar om material från just dessa målgrupper. Myndigheten driver också kampanjen No Hate Speech Movement, där vi arbetar förebyggande mot näthat relaterat till sexism, rasism och andra former av fientlighet.

Bildanalys som metod

Huvudspåret i ett par projekt kopplat till No Hate har varit att fokusera på bilder som uttrycksmedel och bildanalys som metod. Detta har resulterat i två stora metodmaterial – ett för att arbeta förebyggande mot propaganda och informationspåverkan – och det andra för att arbeta för en ökad jämställdhet och förebygga sexism. Materialet är kopplat till kursplaner och riktas till högstadiet och gymnasiet. Under 2018 kommer myndigheten även att ta fram ett bildpedagogiskt material om konspirationsteorier.

– Syftet är att ge unga verktygen för att kunna genomskåda och reflektera över bilder och bilders makt, att identifiera vilka åsikter som representeras och vilka strukturer som förstärks. De mönster som upptäcks visar på vilka normer vi lever efter och ger en plattform för att arbeta mot ett mer jämställt samhälle. Vad gäller propaganda handlar det mycket om ren och skär informa-

Helena Dal, verksamhetsansvarig Information och vägledning.
Foto: Anna-Lena Ahlström

tionspåverkan som utgår från en viss dramaturgi och narratologi, ofta hämtad från spelvärlden.

MIK för mig

Utöver No Hate har myndigheten lanserat ett stort medie- och informationskunnighetsmaterial, MIK för mig, som är utformat som lektioner med ett omfattande antal övningar, filmer och poddar som är relaterade till demokrati, vinklade budskap och våra relationer på nätet.

– Nyligen har vi även släppt lektioner om dold annonsering, reklam och upphovsrätt. Materialet är relaterat till kurs- och läroplan, så att man som pedagog ska kunna knyta an till olika ämnen och sätta dem i en kontext.

Ett annat delprojekt inom No Hate har varit att ta fram ett diskussionsunderlag för olika problem som unga kan råka ut för på nätet gällande juridiska aspekter – vad som är lagligt respektive olagligt. Detta finns samlat i 11 voddar – filmatiserade poddar – om juridik på nätet.

– Vi har intervjuat Mårten Schultz, professor i civilrätt, och forskare och lärare vid Stockholms universitet. Voddarna handlar om vad man har för rättigheter och skyldigheter på nätet och tar avstamp i konkreta problem som elever kan stöta på, exempelvis falska nyheter, smygfilmning, mobbning utanför skolan, kontokapning och mycket mer. Under 2018 kommer vi att göra ett liknande material med 10 voddar om upphovsrätt.

Det behövs en samsyn

I dagarna släpper myndigheten även en broschyr som riktar sig till unga om vad de kan vidta för åtgärder om de utsätts för näthat samt vilka man kan vända sig till.

– Vår ingång när vi gör material är att stärka unga. Medier är närvarande dygnet runt, så det som händer utanför skolan händer också innanför. Därför är det viktigt att vi rustar även föräldrar, så att det finns en samsyn både i skolan och på hemmaplan. Målet är inte att begränsa eller gömma undan, utan hjälpa dem att vara starka och känna till både rättigheter och skyldigheter samt vart de kan vända sig om de behöver råd, stöd och hjälp, avslutar Helena.

Statens medieråd ska verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem från skadlig mediepåverkan. Myndigheten ska följa medieutvecklingen när det gäller barn och unga, samt sprida information och ge vägledning om barns och ungas mediesituation.

statensmedierad.se/nohate

statensmedierad.se/larommedier/mikformigdigitalutbildning

Statens medieråd

**NO HATE
SPEECH
MOVEMENT**

Agneta Jonzon,
Victoria Ekman och
Emmelie Todd.

Foto: Gonzalo Irigoyen

Värmdö – en nytänkande kommun där alla elever inkluderas

Nytänkande är ledordet i Värmdö kommuns skolor. Här arbetar alla medarbetare gemensamt med inkluderande lärmiljöer – där en del av arbetet handlar om kollegialt lärande. Målet är att skapa enhetlig och modern pedagogik – där alla elever ska trivas och vara väl rustade för framtiden.

– Värmdö är en häftig kommun att jobba i. Våra pågående arbeten med inkluderande lärmiljöer ligger verkligen i tiden och är ett nytt sätt att tänka, säger Maria Åfeldt Bryant, som är skolstrateg i kommunen.

Inkluderande undervisning och bemötande

Hon får medhåll av Victoria Ekman som är rektor på Viks skola. Tillsammans med samtliga kommunala skolor på Värmdö deltar skolan i ett tre-årigt forsknings- och utvecklingsprogram om inkluderande lärmiljöer.

– Vi utgår ifrån att alla barn gör så gott de kan. Ska alla elever nå sin fulla potential behöver skolans undervisning och bemötande vara inkluderande. Det är en viktig del i skolans demokratiska arbete att vi tar vara på alla barns

olikheter, säger hon och berättar att en del av programmet handlar om kollegialt lärande.

– Genom kompetensutveckling ökar det pedagogiska modet och vi får en samsyn kring inlärning och kunskap. Målet är att all personal på skolan ska vara medvetna om behov och förutsättningar som finns för varje elev, fortsätter hon.

Ligger i framkant med programmering

Värmdö kommun ligger även i framkant vad gäller programmering. Användandet av lärplattor och datorer bidrar till att fler elever kan hänga med i undervisningen utifrån individuella behov. De senaste tre åren har läraren Emmelie

Todd ägnat mycket tid till att integrera programmering i undervisningen och stötta personalen i användandet av digitala verktyg.

– Att lära sig programmera är en demokratisk rättighet. Eleverna behöver ett datalogiskt tänkande för att kunna förstå sin omvärld och då måste vi ha kunskap att lära ut det på bästa sätt, säger hon.

Emmelie berättar att hon emellanåt delar upp klassen i grupper, där några arbetar i sin lärobok, och andra med lärplatta. Här spelar fritidspedagogerna en viktig roll för att stötta upp undervisningen och även följa upp lärandet på fritidsverksamheten.

– Innan vi började samarbeta på det här sättet hade barn som inte klarade

av skolgången egna resurser. Nu är det allas ansvar att eleverna inkluderas i undervisningen och vi ser en stor skillnad i arbetsron nu, fortsätter hon.

Nya metoder testas och utvärderas

För att få bättre och tryggare skolmiljö har Farstavikens skola anställt socialpedagoger som ett socialt stöd för eleverna. Skolans rektor, Agneta Jonzon, säger att det varit väldigt lyckat.

– Vi ville satsa på socialpedagogiskt arbete för att möjliggöra elevers lärande och kom fram till att socialpedagogernas kompetens passade väl in. De finns bland eleverna både på raster och lektioner för att stötta upp vid eventuella konflikter och kan fånga upp elever med hög frånvaro. Det har varit väldigt värdefullt för lärarna som nu fått större möjlighet att fokusera på undervisningen, säger hon.

Agneta berättar att personalen på skolan tillsammans läser en bok om inkluderande lärmiljöer där varje kapitel behandlar olika undervisningsstrategier. Arbetslagen diskuterar en undervisningsstrategi i taget och prövar denna i klassrummet. Därefter diskuteras och utvärderas resultatet i arbetslaget.

– I kommunen arbetar vi aktivt för att våra skolor ska ha en enhetlig och modern pedagogik med större möjlighet för alla elever att lära sig och trivas. Det är en spännande resa att vara med på, avslutar hon.

Maria Åfeldt Bryant,
skolstrateg.

i

Värmdö är idag en av landets snabbast växande kommuner, med cirka 43 200 invånare. Närheten till Stockholm (bara 20 km mellan centralorten Gustavsberg och Slussen) gör Värmdö till ett attraktivt område för storstadsbornas boende, rekreation och båtliv. I Värmdö finns tio kommunala grundskolor fördelade över glesbygd och tätort:

Brunns skola (Ingarö), Farstavikens skola (Gustavsberg), Fågelviks skola (Ingarö), Hemmestaskolan (Värmdölandet), Kullsväddsskolan (Värmdölandet), Kyrkskolan (Värmdölandet), Munkmoraskolan (Gustavsberg), Viks skola (Värmdölandet), Värmdö skärgårdsskola (Djurö/Stavnsås/Öar) och Ösbyskolan (Gustavsberg).

VÄRMDÖ KOMMUN

Värmdö kommun
Skogsbovägen 9-11, Gustavsberg
Postadress: 134 81 Gustavsberg

Tel: 08-570 470 00

www.varmdo.se

En flexibblare lärmiljö i Skövde

Med nybyggda Trädgårdsstadens skola har Skövde kommun vågat tänka i nya banor kring lärande och lärmiljöer. Lokalerna är anpassade för att snabbt och enkelt kunna ställas om efter behov, oavsett om det är relaterat till olika studiesätt eller årskurser.

I juli 2018 kommer rektorn Helena Birgersson att för första gången få tillgång till Trädgårdsstadens skola i den nyutvecklade stadsdelen. Sista handen och slutbesiktningen sker i juni och därefter är målet att starta upp verksamhet för förskola till årskurs 2. När skolan är fullt utbyggd har den kapacitet för 500 elever, hela vägen från förskoleklass till årskurs 6.

–Det som gör skolan så väldigt speciell är att man hela tiden har haft lärmiljön i tankarna. Möblering och utformning av klassrummen är med inriktning på tre arbetsformer: helklassarbete, grupparbete och enskilt arbete. Konceptet är ”rum i rummet”, berättar Helena.

Unikt anpassad utformning

Arkitekturen har inspirerats av den renommerade amerikanske skolarkitekten Peter Lippmans arbeten och har utformats i samverkan med fastighetsstrateg och referensgrupp med rektor, lärare och utvecklingsledare. Det har medfört

att Trädgårdsstadens skola är unikt anpassad efter läroplan och skollag.

–Idag handlar det om att skapa en skola och en känsla av sammanhang för alla, oavsett förutsättningar. Det kräver en avsevärd flexibilitet och här har Skövde verkligen vågat ta ut svängarna. Det märks även på kommunens övriga satsningar, till exempel att det har skapats en modul kring olika kunskapslyft, där alla fritidspedagoger är delaktiga. Ett annat exempel är ett traineeprogram för framtida chefer, som redan varit väldigt framgångsrikt.

Får forma en hel skolkultur

Precis som på många andra håll står digitalisering och programmering på tur och Helena betonar att Skövde redan har bra stödfunktioner kring allt från it till elevhälsa och ett utmärkt nätverk.

–Det skapar en utmärkt grogrund för att bygga den här helt nya skolan från grunden och det ska bli oerhört spännande att få forma en hel skolkultur från början. Vi har redan etablerat

Helena Birgersson,
rektor på den nybyggda
Trädgårdsstadens skola.
Foto: Kimmo Lundahl

ett arbetsledarlag, som bistår i rekryteringen av pedagoger nu under våren – när skolan startar i augusti ska all per-

sonal vara på plats. Det är ett väldigt spännande och ett otroligt viktigt arbete vi kan se fram emot, avslutar hon.

Skövde växer så det knakar. För att möta den stora efterfrågan på olika former av boende bygger kommunen vidare på sin nyaste stadsdel – Trädgårdsstaden. När den är helt färdigställd ger den plats åt totalt 1 200 bostäder och uppemot 4 000 människor, handel och olika former av kommunal service. I stadsdelen finns redan idag en förskola och 2018 öppnas Trädgårdsstadens skola, årskurs F–6, samt ytterligare en förskola i etapp 2.

SKÖVDE

Skövde kommun
Fredsgatan 4
541 83 Skövde
Tel: 0500-49 80 00
E-post: skovdekommun@skovde.se
www.skovde.se

Skolan i Luleå satsar offensivt på lärarnas arbetsmiljö

Låt läraren vara lärare! Kringsysslor kan skötas av andra. Locka äldre lärare att stanna i yrket, som mentorer. Två av många idéer som nu testas i Luleå, i en satsning som förmodligen är unik i landet.

Luleå sparar inte på krutet när det gäller att göra grundskollärarens jobb och arbetsmiljö mer attraktivt. Under åren 2017–2019 satsar kommunen 31,5 miljoner kronor i ”Skolpaketet”, som till stor del handlar om att trygga kompetensförsörjning på kort och lång sikt. En offensiv satsning, i tider när konkurrensen om lärarna hårdnar, bland annat till följd av stora pensionsavgångar.

–Vi kan inte trolla fram fler lärare i Sverige, säger Luleås nya skolchef Maarit Enbuske.

–Det kommer att råda brist på lärare i landet ett bra tag framöver, så kompetensförsörjningen är en utmaning – för alla!

Tvåa i skolranking

–Vi har bestämt oss för att ligga i täten, visa att vi är en bra arbetsgivare och att man kan utvecklas i sitt yrke när man jobbar här, säger Maarit Enbuske.

Vad gäller andelen behöriga lärare kan Luleå inte bli mycket bättre. De

Lena Heikka, projektledare och Maarit Enbuske, skolchef.
Foto: Viveka Österman

senaste två åren har Luleå hamnat tvåa i den ”grenen” i Lärarförbundets årliga ranking Bästa skolkommunen.

–Jo, vi har väldigt hög behörighet jämfört med resten av landet. Och det är där uppe vi vill vara – fast helst nummer 1, säger Maarit Enbuske.

Tio skolor deltar

Hon tror att många lärare uppskattar att ha behöriga kollegor.

–Det sliter mindre på dig själv, du ingår i ett team som är högt utbildat och som kan sitt jobb.

Maarit Enbuske har själv 22 års erfarenhet som lärare, rektor och skolchef. Nu ser hon med förväntan fram emot vad Skolpaketet ska utmynna i.

Tio skolor har beviljats pengar för att delta. Många av idéerna kommer från lärarna själva.

–Vi gick ut med en enkät och frågade hur lärarna vill förändra sitt uppdrag och sin arbetsmiljö, säger Lena Heikka, projektledare för två av de sju delprojekten.

Socialpedagoger kan avlasta

Några Luleåskolor ska anställa socialpedagoger som kan avlasta lärare i trygghetsarbete, mentorsuppdrag, konfliktlösning och dokumentation. Lärarassistenter och studiecoacher testas på andra skolor.

–Vi vet att lärarna har ett utmanande uppdrag. Nu försöker vår arbetsgivare göra något åt det, med hjälp av Skolpaketet, säger Lena Heikka. Målet är att hitta modeller som gör det möjligt

Luleå är en kommun med stark tillväxt. I kommunen bor drygt 77 000 personer. Under en lång följd av år har skolan i Luleå placerat sig i topp bland landets 290 kommuner. Antalet barn och elever, från förskola till gymnasieskola uppgår till cirka 14 000, grundskolan har 8 000 elever. Andelen behöriga och legitimerade lärare är hög, drygt 90 % jämfört med rikets cirka 80 %, men precis som i övriga landet har Luleå kommun behov av att rekrytera fler lärare. Totalt har barn- och utbildningsförvaltningen närmare 3 000 anställda inom förskolan, grundskolan och gymnasieskolan.

Kontaktperson:
Lena Heikka, delprojektledare
Tel: 0920-45 33 34
www.lulea.se/skolor

LULEÅ KOMMUN

för lärarna att i större utsträckning fokusera på arbetet kring undervisningen.

–Jag hoppas att blivande lärare, redan yrkesverksamma och lärare som lämnat läraryrket noterar detta faktum: i Luleå händer det spännande saker!

Digital satsning ger Motalaelever mer individanpassad undervisning

I Motala kommun har en framsynt och omfattande digital satsning resulterat i att alla grundskoleelever har tillgång till en läsplatta. – Satsningen har kraftigt ökat möjligheten att individanpassa undervisningen i klassrummen, säger Andreas Müller, rektor på Norra skolan.

Digitala verktyg är en viktig del i Motala kommuns F–9-klasser. Grundtanken är att den digitala tekniken ska bidra till att stärka både lärare och pedagogik.

– Det digitala är en del av samhället och här för att stanna, då måste även

skolan hänga med och ge eleverna bästa möjliga förutsättningar för framtiden, säger Andreas Müller.

Susanna Asknert som gick ut lärarhögskolan 2010 sökte sig till Norra skolan mycket på grund av det är en mångkulturell skola med idrottsprofil.

– Idag arbetar jag 70 procent i en förberedelseklass och har även ett förstälärareuppgift med fokus på nyanlända. Läsplattorna är ett jättebra verktyg i klassrummet som ger många fler möjligheter när man som jag har flerspråkiga barn i klassen.

Susanna har också ett uppdrag inom Resursteamet som leder och driver kompetenshöjande insatser i kommunen, bland annat genom att vara ett

stöd till rektorer och lärare i arbetet med de flerspråkiga eleverna.

– Vi leder bland annat nätverk-IN, håller i föreläsningar samt planerar studiedagar och andra insatser som främjar elevers lärande. Just nu är vi i färd med att erbjuda lärare ute på skolorna workshops med fokus på just IKT, Information Kommunikation Teknik, och språkutvecklande arbetssätt.

Framtidstro

Andreas påpekar att Motala har utvecklats till en kommun med stor framtidstro.

– Vi har under senare år haft en ökande befolkningstillväxt och fått många nya arbetstillfällen, både inom privat och offentlig sektor. Dessutom har dubbspåret till pendeltåget inneburit stora möjligheter att på ett smidigt sätt pendla till och från Motala. Allt detta har bidragit till att skapa en positiv anda i hela regionen vilket även präglar skolans arbete. Han får medhåll av Susanna som nickar instämmande.

– Här finns en bra dialog och ett nära samarbete mellan skola och förvalt-

Foto: Åke Karlsson

Andreas Müller, rektor och Susanna Asknert, förstälärare på Norra skolan i Motala.

ning vilket jag menar är nyckeln till att kunna utveckla verksamheten till något riktigt bra. Jag trivs i Motala och ser fram emot att fortsätta jobba med utvecklingsfrågor som rör nyanlända i kommunen och att kombinera det uppdraget med mitt jobb som förstälärare på Norra skolan.

Motala kommun har sjösat en IKT-strategi som utgår från att alla elever i de kommunala skolorna ska ha samma förutsättningar att använda teknik i skolarbetet. Satsningen har lett till att digitala verktyg är en viktig del i Motalas förskolor och skolor där pedagoger och elever tillsammans utvecklar kreativa och innovativa arbetsmiljöer.

Digitalare undervisning i 5 punkter

Din undervisning stötts av rätt digitala läromedel. Under devisen "digitalare undervisning" erbjuder Digilär och Natur & Kultur tillsammans smarta heldigitala lösningar. Så här fungerar det, i 5 punkter.

1. Lärande

Läromedlen vilar på vetenskaplig grund och är framtagna för den svenska marknaden. Produkterna i respektive ämne har sin egen form utifrån ämnets unika förutsättningar. Simuleringar, möjlighe-

ten att lyssna på intalad text och matematikuppgifter som lockar till samtal är exempel på vad våra digitala läromedel kan ge. Autoriserade övningar och diagnoser kompletterar lärargranskade inlämningsuppgifter.

Digilär blev en del av Natur & Kultur under 2017. Tillsammans ger vi ut heldigitala läromedel för alla årskurser. Digilärserien sträcker sig från mellanstadiet till gymnasiet och växer stadigt med många nyheter under 2018. Dessutom erbjuder vi NOKflex Matematik, CodeMonkey och Qnod-darnas värld. Läs mer och prova gratis på nok.se och digilar.se

Kontakt:
Kundservice: kundservice@nok.se
Tel: 08-453 86 00
nok.se | digilar.se

2. Flexibelt innehåll

Innehållet i våra läromedel uppdateras ständigt. Befintliga artiklar hålls aktuella och vi lägger till nya. Det ska synas i läromedlen om USA har valt en ny president, om programmering läggs till i läroplanen eller om en världsomspännande kampanj som #metoo skakar om samhället. Våra digitala läromedel har även en stor bredd av innehållstyper, som bilder, texter, bildspel, video och ljud. Allt innehåll är kvalitetssäkrat och framtaget av lärare och pedagoger. Välj om du vill följa ett befintligt upplägg eller själv anpassa materialet.

3. Uppföljning

Med digitala läromedel finns oändliga möjligheter att samla data. Vi har ta-

Tips! Läs Digitalare undervisning – kostnadsfri tidning med intervjuer, nyheter och inspiration.

4. Användarvänlighet

Att skapa lättanvända och smidiga lösningar har hög prioritet för Digilär och Natur & Kultur. En av fördelarna med digitala läromedel är att vi kontinuerligt kan utveckla funktioner och uppdatera innehållet. Genom användarenkäter, vår supportavdelning och kundansvariga på fältet får vi en bra översikt över önskemål från skolor över hela landet.

5. Individanpassning

En av många möjligheter att individualisera undervisningen är att låta eleverna läsa texter på deras egen nivå. Det finns olika versioner

av samma text med olika svårighetsgrad, men med samma frågor och uppgifter. Dessutom kan eleven använda funktioner som uppläsning med inläst tal och talsyntes för att lättare ta till sig texten.

git fasta på den statistik som ger dig som lärare relevant och användbar information om elevernas arbete. Med hjälp av elevernas resultat ser du var du bör lägga fokus under kommande lektioner.

Här går goda skolresultat och god hälsa hand i hand

Goda skolresultat och god hälsa går hand i hand. Det säger Cissi Warntoft, rektor för Drottninghögsskolan i Helsingborg, där stor vikt läggs vid att alla elever utvecklar ett rikt språk för att nå sina mål och där förmiddagsrasten ersatts med obligatorisk rörelseglädje.

Drottninghögsskolan i Helsingborg ligger i ett område med människor från jordens alla hörn vilket satt stort fokus på språkutvecklande arbetssätt.

– Språket är en viktig nyckel för elevernas utveckling och vi lägger stor vikt på att alla våra elever utvecklar ett rikt språk för att nå sina mål. Vi har till exempel anställt lärare med andra modersmål som arbetar med direkt förstärkning av svenska språket som är grunden för all undervisning, och detta sker utan att förringa modersmålen, säger Cissi Warntoft.

För att elever snabbare ska kunna ta till sig det svenska språket har skolan utarbetat ett bildstöd som stöttar språkinläringen.

– Vi har skapat ett gemensamt bildspråk för eleverna. Här använder vi oss av Widget, ett verktyg för bildstöd, och kan på så vis se till att alla bilder kopplas ihop med samma ord och betydelse över hela skolan.

En annan väsentlig del i verksamheten är skolans hälsoarbete. I höstas sattes en ny hälsoplan som bland annat

Matz Ingvarsson, verksamhetschef för Helsingborgs stads skolor och Cissi Warntoft, rektor för Drottninghögsskolan i Helsingborg.
Foto: Carl Magnus Johansson

inneburit att förmiddagsrasten tagits bort och ersatts med obligatorisk rörelseglädje för eleverna.

– Förutom de direkta hälsoeffekterna har åtgärden fört med sig att konflikterna i samband med rast har försvunnit, vilket gör att lärarna kan använda all tid åt inläring. I vanliga fall brukar skolsatsningar ta lång tid men detta har gett resultat väldigt snabbt, konstaterar Cissi Warntoft.

Till sin hjälp har lärarna på Drottninghögsskolan också hälsopedagoger.

– De har till uppgift att aktivera och inspirera både elever och personal till att röra på sig och må bra. Har man en god hälsostatus så påverkar det inlärningsförmågan positivt. Därför arbetar vi mycket med kost kopplat till inläring, berättar Cissi Warntoft.

Digitalisering

Digitalisering är en annan punkt som står högt på skolans agenda. I Helsingborgs stads skolor drivs arbetet i fyra parallella spår som omfattar teknik, programvara, infrastruktur och kompetens.

– I början var det mycket fokus på själva hårdvaran, ibland kändes det

nästan som en tävling om vilken skola som hade bäst uppkoppling och flest antal datorer. Men tekniken betyder ingenting om den inte har något innehåll och lärarna inte har kompetens att nyttja de digitala verktygen för lärande. I Helsingborgs stads skolor har vi lyckats hålla de fyra spåren levande, säger Matz Ingvarsson, verksamhetschef.

Nytt är att programmering ska införas i alla klasser och ingå som en naturlig del i alla ämnen.

– Här på skolan möter vi de nya kraven genom en gemensam kompetensutveckling som hålls varje tisdag två timmar åt gången. Innehållet är varierande, med fokus på digitalisering och programmering. Sedan har Skolverket ett bra program kring programmering som vi använder oss av och där en av våra IKT-pedagoger ansvarar för fortbildningen. Vi har även tillgång till Pedagogiskt center som erbjuder olika utbildningar i ämnet och dit jag som rektor kan anmäla olika medarbetare, berättar Cissi Warntoft.

Matz Ingvarsson nickar instämmande.

– Vi vuxna är ju i olika stadier när det gäller digital kompetens. Genom Pedagogiskt center kan vi individanpassa fortbildningen så att alla får utvecklas utifrån sin nivå.

Satsning på skollärare

Han berättar vidare att Helsingborgs stads skolor nu genomför en satsning på alla skollärare.

– Att leda den förändring som skolans digitalisering innebär kräver också en viss kompetens. Här använder vi oss av Skolverkets program Leda digitalisering, ett material som alla våra ledningsgrupper med rektorer och förskolechefer arbetar med.

För framtiden hoppas Matz Ingvarsson att digitalisering och programmering blivit en icke-fråga.

– Vi diskuterar sällan pennans och bokens funktion. På ett sätt är vi nästan framme vid målet, för eleverna är sedan länge förbi denna diskussion med digitala verktyg i undervisningen. De vill lära sig saker, och vilket verktyg som används är mindre viktigt. I slutändan handlar lärande om vad det alltid handlat om: tillit till pedagogen.

Helsingborgs stads skolor består av drygt hundra kommunala grundskolor, förskolor, särskolor och gymnasieskolor. Här tror vi på ett kollegialt lärande mellan både verksamheter och kollegor och på ett smart resursoptimerat stöd. Som lärare och pedagog är du en del av vårt gemensamma arbete med att skapa den bästa skolan för varje barn och elev i Helsingborg.

Helsingborgs stad
251 89 Helsingborg
Tel: 042-10 50 00

www.helsingborg.se/hbgstadsskolor
skoljobb.helsingborg.se

HELSINGBORG

Huddinge tar tillvara både erfarenhet och nytänkande

Sedan i somras har Huddinge förstärkt med erfarna och drivna chefer som fört med sig engagemang och kreativa idéer till kommunen. Grundskolan står inför ett paradigmskifte och redan nu har flera spännande satsningar initierats.

Sedan Joakim Östling och Andreas Gydingsgård i september anställdes som biträdande verksamhetschefer för grundskoleverksamheten i Huddinge har de inte vilat på gamla lagrar. Båda har erfarenhet som lärare och rektorer såväl som av verksamhetsledning, och har många intressanta idéer för att utveckla kommunens grundskolor.

– Vi ser fram emot att bygga den här verksamheten tillsammans – vi är i ett paradigmskifte och det är entusiasmerande att få vara en del av det. Visst är det både en styrka och en utmaning att vara två, men vi har delat upp vårt arbete utifrån geografiska områden och processer som skär genom hela Huddinge, vilket säkerställer att vi får en enighet i hela arbetet, berättar Joakim Östling.

Konkurrenskraft på många nivåer

Målet är att göra Huddinge till en spännande arbetsgivare för pedagoger, oavsett var i karriären de befinner sig. Kommunen är i topp tre i Sverige vad gäller ersättning, men Joakim betonar att det inte är i lönerna som Huddinges konkurrenskraft ligger. Istället satsar man på skapa en utvecklande och lärorik arbetsmiljö för all personal, oavsett skola och inriktning.

Barn- och utbildningsförvaltningen i Huddinge ansvarar för förskoleverksamhet (förskola, familjedaghem och öppen förskola), skolbarnomsorg (fritidshem och öppen fritidsverksamhet), grundskola, särskola, gymnasieskola och vuxenutbildning.

Huddinge kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
141 85 Huddinge
Tel vxl: 08-535 300 00
E-post: barn-utbildning@huddinge.se
www.pedagoghuddinge.se
www.huddinge.se

Huddinge

*Joakim Östling, biträdande verksamhetschefer för grundskoleverksamheten i Huddinge.
Foto: Gonzalo Irigoyen*

– Huddinge har lyckats relativt väl med att attrahera och behålla sina lärare, men precis som på alla andra håll finns det skolor och ämnen som har lättare respektive svårare att rekrytera. Det ska vi motverka genom att ge bra möjligheter till karriärutveckling, ha en inkluderande arbetsmiljö och lyfta fram våra lärare. I slutänden handlar det om att skapa en större likvärdighet och en progression, något som ofta hänger ihop, konstaterar han.

Omfattande utvecklingssatsningar

I början av året initierade Huddinge ett introduktionsprogram för alla nyanställda pedagoger som innehåller både gemensamma seminarier och mer riktade, anpassade satsningar såsom ledarskap, systematik, hur man kan arbeta med bedömning och mycket mer. Kommunen har ungefär 1 000 lärare, varav många med omfattande spetskompetens, men Joakim betonar att man alltid kan lära sig mer.

– En av våra satsningar för att utveckla verksamheten är barn- och utbildningsförvaltningens inspirations- och utbildningsdag, Huddinge

Visar, ett årligt återkommande evenemang fyllt av kollegialt lärande, workshops och spännande föreläsningar. En annan är den nya utvecklingsgruppen Attraktiv arbetsgivare, inom vilken flera rektorer och chefer under 2018 kommer att kartlägga och utforma strategier för att ytterligare förstärka kommunens attraktionskraft som arbetsgivare.

Huddinge har också tydliga kompetensutvecklingsorganisationer inom både it, matematik och språkutveckling, med förstälärare såväl på skolorna som kommunövergripande.

– Vi är duktiga på att kompetensutveckla vår personal och vi tänker bli ännu bättre! understryker Joakim.

Vill ta vara på erfarenhet

En av hans hjärtefrågor är att lyfta varje del av lärarkåren, såväl de nyutbildade som de med lång erfarenhet och vana av olika strukturer. Han säger att han själv under många år har upplevt att erfarna lärare ibland nästan har generats över sina metoder när de mött unga lärare med andra strukturer och annan pedagogik.

– Självklart ska man inte bara ha en enda undervisningsmetod, men vi pratar om lärare med enorma kunskaper som har undervisat i många år med både skicklighet och finess och då återkommer vi till målet att skapa större likvärdighet, som jag nämnde tidigare. I Huddinge ska vi inte bara tala om den goda skolan, utan om de goda lärarna!

Efterlyser en samsyn

Joakim berättar att han redan då han tillträdde sin tjänst kände en tydlig professionell nerv inom kollegiet och att han strävar efter att bevara den känslan. Han efterlyser en samsyn – både lärare och elever ska kunna känna en stolthet över sin kommun och sin skola.

– Vi har väldigt goda ramar för att skapa just en sådan samsyn i Huddinge; det finns en pedagogisk plattform med utförliga riktlinjer och förutsättningar, så nu fokuserar vi på att verkligen få in dem i ryggraden på våra pedagoger. Vi behöver ställa oss frågan vad riktlinjerna står för och vad de betyder för oss. Det är jag övertygad om kommer att utgöra grunden för vår utveckling i framtiden, avslutar han.

Små steg i rätt riktning blir med tiden stora kliv

–Vi är bara i början av en lång resa. Nu har vi tagit ett helhetsgrepp på verksamheten och vet idag exakt vad vi behöver göra för att åstadkomma förändring, säger Carina Lindell, rektor på Helgedalskolan i Kristianstad som är en av kommunens tre Fokusskolor.

För två år sedan blev Helgedalskolan i Kristianstad utsedd till Fokusskola av sin förvaltning. Det innebar ett helhetsgrepp om hur verksamheten skulle arbeta i syfte att öka måluppfyllelse och likvärdighet.

–Vi upplevde detta som mycket positivt, eftersom vi visste att vi behövde lyfta verksamheten och förändra oss för att få en bättre måluppfyllelse och högre trivsel, säger Carina Lindell.

Beslutet blev början på en resa som startade hösten 2016 med en diger kartläggning av verksamheten. All personal och samtliga elever intervjuades om deras uppfattning av den fysiska och psykosociala skolmiljön.

–I april 2017 fick vi ta del av resultatet som innehöll en nulägesanalys som satte fingret på en rad utmaningar. Utifrån det har vi utarbetat en handlingsplan för skolan som sjuksattes lagom till höstterminens start, berättar Carina Lindell.

Helhetsgrepp

Under hösten har man bland annat startat ett elevhälsoarbete, jobbat med arbetsmiljön, trivseln i matsalen samt tagit itu med rastsituationen som många elever beskrivit som jobbig.

–Vi har anställt två förstelärare på fritids varav den ena har i uppgift att starta upp rastaktiviteter som ska finnas alla raster alla veckans dagar, fastslår Carina Lindell.

Skolan arbetar också mot att införa ett tvåläraarsystem, där man genom att dela upp elever och ämnen kan minska pedago-

gernas arbetsbelastning. En viktig åtgärd är också att man sett över sina it-verktyg och infört Team Drive i syfte att förbättra kommunikationen till medarbetarna.

–Nu har vi ett samlat ställe där vi kan hitta information om allt som händer, vilket ökat delaktigheten och blivit ett stort lyft för hela verksamheten.

Mycket stöd

Ann Nilsson, 1–7-lärare och förstelärare som arbetat på skolan i fem år, ser med tillförsikt på allt det nya.

–Det känns bra att lämna allt det gamla bakom sig. Nu händer det så mycket positivt i verksamheten och det är stimulerande att vara med och påverka skolans utveckling framöver.

Just nu driver hon och Josefine Yngvesson ett projekt som handlar om att skapa samsyn inom matematik och svenska F–6.

–Projektet syftar till att man som lärare i svenska ska kunna utvecklas både kollegialt och inom det egna ämnesområdet. Vi arbetar på alla fronter för att uppnå våra mål.

Antalet utökade tjänster har möjliggjorts med hjälp av lågstadiesatsningen och genom att renodla dem.

–Alla klasslärare får didaktisk handledning samt hjälp med konflikthantering och annat professionellt stöd, och kan på så vis fokusera mer på undervisningen, berättar Josefine Yngvesson, förstelärare i matematik.

Skolkurator Valdrina Maloku ansvarar för utbildningen i konflikthantering.

–Vi medarbetare utvecklar skolan gemensamt vilket jag tror är en viktig förutsättning för att lyckas åstadkomma en varaktig och hållbar förändring. Alla har en viktig roll att fylla i det pågående utvecklingsarbetet där kunskap och trygghet står i fokus.

Ljus framtid

Carina Lindell påpekar att skolan arbetade med förbättringsinsatser även innan verksamheten blev en fokusskola. Den stora skillnaden är att man nu tagit ett helhetsgrepp.

–Tidigare gick vi framåt med mindre steg, nu tar vi stora steg som på sikt kommer att leda till rejäla kliv i rätt riktning. En stor kommande förändring är också en om- och utbyggnad av skolan samt att verksamheten inom kort ska ledas av två rektorer.

–Dubbelt ledarskap kommer att frigöra tid. Nu kan jag bli en synlig pedagogisk ledare vilket är en viktig del av den resa som skolan är mitt uppe i, säger Carina Lindell.

Om tre år hoppas hon att många av de verksamhetsmål man siktar på har uppnåtts.

–Då har vi en skola med hög måluppfyllelse, bra stabilitet samt ett övergripande lugn. En verksamhet med stor trivsel dit både elever och personal söker sig med glädje.

Ann Nilsson, Carina Lindell, Valdrina Maloku och Josefine Yngvesson på Helgedalskolan i Kristianstad.

Foto: Daniel Larsson

Kristianstad är nordöstra Skånes handelscentrum. Här hittar du lugnet med varierad natur men också spännande och annorlunda upplevelser, bara en timmes tågresor från storstadsområdet vid Öresund. Kommunen har drygt 83 000 invånare, av dem bor omkring 40 000 i staden Kristianstad.

Kristianstads kommun
291 80 Kristianstad
Tel: 044-13 50 00
www.kristianstad.se

Kristianstads kommun

Modig satsning på pedagogik

I Södertälje hör det till vardagen att lärarkollegor diskuterar olika pedagogiska metoder. Här har kommunen vågat prioritera så att lärare verkligen får ägna sig åt undervisning med kvalitet.

Budgetprat, diskussioner om skolmattens kvalitet och lokalfrågor. Rektorer och lärare kan lätt översköjlas av tidskrävande grubblorier som går ut över deras huvudsakliga uppdrag, att väcka elevernas lust att lära och få dem att nå målen i skolan. Men i Södertälje behöver lärare inte känna sig splittrade och fundera på var de ska lägga sitt fokus. Sedan flera år har man slagit fast att det pedagogiska ledarskapet och lärarnas undervisning är skolans absolut viktigaste områden.

Från högsta kommundag och hela vägen genom förvaltning, skolledning och ut i varje enskilt klassrum har man gjort tydligt att det är undervisningens kvalitet som är det centrala för verksamheten i alla Södertäljes kommunala grundskolor.

– Det krävs kompetens och mod för att prioritera och avgränsa på det sättet. Vi har det modet och ser nu hur satsningen ger resultat, säger Monica Sonde, utbildningsdirektör i Södertälje.

Monica Sonde syftar på elevernas förbättrade resultat. Tar man dessutom hänsyn till att en stor del av Södertäljes elever har föräldrar som är studieovana och har ett annat modersmål än svenska är resultaten än mer imponerande. Södertäljes spikraka kurva uppåt sticker ut nationellt.

Alla jobbar mot samma mål

Att man tagit ett kommunövergripande grepp kring kvalitetsutvecklingen av undervisningen är en nyckel till framgången. Stödstrukturen är väl förankrad i hela organisationen och bidrar till att alla lärare, oavsett arbetsplats, har en gemensam målsättning och jobbar på ett enhetligt sätt för att nå kommunens högt uppsatta förväntningar på deras arbete.

Vid ett par tillfällen varje termin träffas exempelvis kommunens alla lärare

ämnesvis för att genom föreläsningar och workshops få inspiration och diskutera hur man ytterligare kan stärka undervisningen i respektive ämne. Det är uppskattat.

– Att kontinuerligt få nätverka och utbyta erfarenheter med lärarkollegor från andra skolor som undervisar i samma ämne som en själv värderas högt bland lärarna. Det är fantastiskt att vi under en serie av tillfällen bjuder in de mest

eftertraktade ämnesföreläsarna i landet, säger Jenny Stanser, verksamhetschef för grundskolan på Utbildningsförvaltningen i Södertälje.

De stora gemensamma utbildningsdagarna följs upp och kopplas samman med mindre gruppmöten på varje skola var fjortonde dag. I de samtalen kan mer specifika ämnen diskuteras utifrån identifierade områden man har behov av att stärka. Som hur man ska få eleverna att bli bättre på att skriva faktatexter eller hur lärarna kan påbörja lektionerna för att direkt fånga de unga åhörarnas intresse, för att bara ta ett par exempel.

Effektiva metoder

Södertäljes modell grundar sig på forskning, och de metoder man använder är beprövade. Studier har till exempel visat att professioner utvecklas om de filmas i sitt utövande.

– Det kan till en början kännas ovant och upplevas lite utlämnande

att bli filmad. Men i våra lärargrupper är det en coachande stämning, inte en värderande. Att filma olika pedagogiska grepp ger ett värdefullt underlag för gemensamma diskussioner och har lett fram till flera nyttiga ”aha-upplevelser”, säger Monica Sonde.

Ytterligare en konkret lösning för att stärka lärarna och samtidigt öka likvärdigheten i bedömningen av eleverna är den gemensamma rättningen av de nationella proven. I en stor sal samlas lärare och granskar proven tillsammans. Uppstår tveksamheter om hur något svar ska bedömas lägger man det i en särskild hög som man sedan går igenom tillsammans i grupp.

– Vi ger lärarna stöd och verktyg för att de verkligen ska få ägna sig åt att undervisa på bästa möjliga sätt. Alla uppmuntras till att utveckla sin egen personliga roll som lärare men alla utgör samtidigt en del i ett lagarbete, säger Jenny Stanser.

Jenny Stanser, verksamhetschef för Södertäljes grundskolor och Monica Sonde, utbildningsdirektör i Södertälje, ser värdet och arbetar hårt för att lärarna verkligen ska få ägna sin tid åt att undervisa med kvalitet.

I Södertälje har alla kommunala skolor en gemensam modell för det systematiska kvalitetsarbetet. Lärare uppmuntras till och förväntas att kontinuerligt vilja utvecklas. Att trivsel och hälsa bland de anställda värderas högt märks också på det frikostiga friskvårdsbidraget på 3 000 kronor per år.

Kontaktperson:
Jenny Stanser, verksamhetschef grundskolan
Tel: 08-523 021 92
E-post: jenny.stanser@sodertalje.se
www.sodertalje.se

**Södertälje
kommun**

Fokus på kunskapsresultat gör lärarjobbet roligare

För att öka måluppfyllelsen i Solnas kommunala skolor har staden tagit fram en genomarbetad strategi. Satsningen höjer inte bara elevernas kunskaper utan ökar samtidigt arbetsglädjen inom lärarkåren.

Alla elever som går i någon av Solna stads nio kommunala grundskolor ska ha behörighet till gymnasiet när de går ut, och de-

Solna stad har nio kommunala grundskolor som alla omfattas av "Strategin för förbättrade kunskapsresultat" som man började att arbeta utifrån 2018. Solna stad kan erbjuda spännande och utvecklande karriärmöjligheter och arbetar proaktivt med kompetensbaserad rekrytering. Lärare som vill utvecklas personligen och vill jobba inom en kommun som tar elevers lärande på största allvar har hittat rätt.

www.solna.se

SOLNA STAD

ras meritvärden ska höjas. Dessutom ska målen och kunskapskraven i läroplanen uppnås i ännu högre utsträckning än idag.

– Vi har tagit ett samlat grepp kring vad som krävs för att vi ska höja våra skolresultat och tagit fram en strategi för det, säger Sofia Nybom, tillförordnad avdelningschef för utveckling och lärande på Barn- och utvecklingsförvaltningen i Solna.

Strategin bygger på det forskningen visar är betydelsefullt för att skapa en framgångsrik skola. De egna kartläggningarna och kvalitetsutvärderingarna har också varit till stor nytta. Utifrån den grunden har man identifierat tio olika utvecklingsstrategier som är viktiga för att lyckas. Bland annat innebär strategin ett ökat fokus på tydligt pedagogiskt ledarskap, kompetensutveckling och systematiskt kvalitetsarbete.

– För att säkerställa att vi går åt rätt håll ska vi vara noggranna med att kon-

Sofia Nybom, tillförordnad avdelningschef för utveckling och lärande på Barn- och utvecklingsförvaltningen i Solna.

Foto: Gonzalo Irigoyen

tinuerligt följa upp alla våra resultat. Och så tar vi alla kränkningar bland barnen på största allvar. Trygghet är en förutsättning för att kunna prestera bra i skolan, säger Sofia Nybom.

Resultaten ska synas inom några år

I början av 2018 började man arbeta utifrån den nya strategin, och även om implementeringen av tankarna ännu är i sin linda har satsningen fått ett positivt mottagande från såväl ett enigt politiskt håll som från skolans värld. Sofia Nybom själv är förväntansfull, men un-

derstryker att förändringen inte är något som görs i handvändning. Det rör sig om en femårsplan.

Att skolresultaten höjs är stimulerande i sig, men satsningen innebär också ett lyft för lärarna.

– Vi ger tydliga signaler till våra lärare att vi satsar på deras viktiga roll och ger dem de verktyg som krävs för att kunna undervisa på ett givande sätt. Det är också stimulerande att få vara en del av en skola som utvecklas. Vi välkomnar nya lärare som vill vara med och forma vår verksamhet.

Vi har det som krävs för att eleverna ska lyckas

– Bra verksamhet har inget med tur och tillfälligheter att göra. Det säger Anders Härdevik, verksamhetschef vid utbildningsförvaltningen i Enköping, där man med fötterna i samtid och blicken mot framtid arbetar hårt för att utveckla kommunens skolor till de bästa av skolor.

Enköping är en progressiv kommun som vågar gå före även när det gäller skol- och utbildningsfrågor. För tre år sedan infördes central rättning av alla nationella prov. Resultaten följs över tid, på såväl individ- som gruppnivå, med ett tydligt invärde i förskoleklass och ett utvärde i årskurs 9. I grunden ligger en övertygelse om att tidiga insatser ska ge tidiga resultat.

– Det finns ingen lärare som bara har tur och lyckas med elever. Bakom framgångarna ligger hårt arbete, kompetens, kvalitet i undervisningen och erfarenhet. För att klara detta krävs stort fokus på uppdraget, modiga samtal och, ja, vi har högt ställda förväntningar på varandra. I gengäld har alla ett stort friutrymme, säger Anders Härdevik. Utgångspunkt är alltid frågan: Vad behöver du för att lyckas bättre? En fråga

Anders Härdevik, verksamhetschef vid utbildningsförvaltningen i Enköping.
Foto: Per Groth

som fungerar i hela styrkedjan; från elev till verksamhetschef.

Nytt program

Som ett led i det arbetet har utbildningsförvaltningen skapat ett professionsutvecklingsprogram som kommer att sjösättas inom kort.

– Programmet riktar sig till såväl ledning som pedagoger. Grundtanken är att rusta våra lärare och rektorer med verktyg så att de kan göra sig själva och uppdraget rättvisa.

Delaktighet är en annan viktig faktor i arbetet med att utveckla skolorna i Enköping.

– Samtliga elever och föräldrar skall känna sig välkomna till en skola som tar deras synpunkter på allvar och som uppmuntrar delaktighet. Det innebär inte att alla får som dom vill. Vi ser det som en nödvändighet att det gamla skolsystemets struktur förändras. En ny tid kräver metoder och förhållningssätt som är anpassade till samtid och framtid, inte till dåtid, säger Anders Härdevik.

I Enköping – Sveriges närmaste stad – satsar vi på våra barn och unga. Vi har en skola i ständig utveckling där barn och ungdomar får möjlighet att utveckla sitt allra bästa jag inför den egna framtiden. Arbetsglädje och lust att lära ger löfte om en hållbar kommun, där barn och ungdomar står i fokus.

Enköpings kommun
Kungsgatan 42
745 80 Enköping
Tel: 0171-62 50 00
www.enkopings.se

ENKÖPINGS
KOMMUN

De strukturer och system som begränsar eleven från att lyckas ska tas bort.

– Tidigare har man sagt att alla elever har rätt att lyckas. Vi säger att alla elever ska lyckas. Det är en stor och mycket väsentlig skillnad. Vi har förutsättningarna och allt som krävs för att den visionen ska bli verklighet.

Höör har fokus på utveckling

Mitt i centrala Skåne ligger Höör, en lite mindre och lite närmare kommun, som strävar efter att bli en av de attraktivaste arbetsplatserna för pedagoger i Sverige. Med det målet i sikte har kommunen infört en mängd olika åtgärder, med mycket positiva resultat.

– Vi drar nytta av vår mindre storlek genom att ha täta samarbeten mellan skolor och förvaltning på ett sätt som är svårt i en större kommun. Det finns ett fokus på utveckling hos alla här, oavsett om det gäller chefer eller pedagoger, och var och en är en del av ett helhetstänk där lärare och elever finns i centrum, betonar Louice MacDonald, utvecklingsstrateg i Höör.

Skolorna i Höörs kommun har under läsåret arbetat kommunövergripande med profession och lärares yrkesetik

som ett led i att ta steg i den egna utvecklingen och skapa en likvärdighet och röd tråd.

– I Höörs kommun satsar vi på teamarbete med socialpedagog på skolorna, för att främja elevers närvaro, som ett led i att lärarna ska kunna fokusera mer på det pedagogiska uppdraget.

Stöttande utvecklingsavdelning

En av de viktigaste insatserna i kommunen är att en skolutvecklingsavdelning

införts, som omfattar såväl IKT-ansvariga som utvecklingsstrateg. Syftet är att tillhandahålla stöd i arbetet för personalen, med särskild inriktning på ledarskap och profession.

– En annan åtgärd är ett utökat kollegialt samarbete i lärgrupper som våra förstelärare leder. Samarbetet medför ett kunskapsutbyte och en levande dialog om allt från yrkesetik till bedömning och ledarskap inom yrkeskåren, berättar Susanne Thomasson, rektor för Ringsjöskolan och Tjörnarps skola.

Samarbete och digitalisering

Höörs kommun satsar på gemensamma rättningsdagar för nationella prov där pedagogerna har möjlighet till kollegialt samarbete och sambedömning för att skapa en likvärdighet.

– Vi avlastar lärarna vid rättning av de nationella proven och vikarie sätts in så rättningen kan ske tillsammans med kollegorna, berättar Susanne Thomasson.

Lärarna har under läsåret utbildats i programmering och detta kommer att fortsätta nästa läsår för att kunna möta de nya kraven i läroplanen vad gäller digitalisering.

– Detta är en del i det omfattande digitala utvecklingsarbete som på-

går i Höör. Vi lägger mycket krut på att utbilda våra lärare för att ge dem en gedigen kompetens för att hantera framtidens krav. I Höörs kommun kan man helt enkelt ta ett steg framåt i sin yrkesroll, understryker Louice.

Höör ligger mitt i Skåne, 20 minuter från Lund, 32 från Malmö, 13 från Hässleholm, 34 från Osby, 42 från Kristianstad, 52 från Helsingborg. I hela kommunen bor drygt 16 000 personer och vi ökar stadigt. Höör är en populär kommun för barnfamiljer och vi utvecklar skolverksamheten för att möta behoven. I Höörs kommun finns fem kommunala och fyra fristående grundskolor. Våra skolor finns i stadsmiljö och på landet.

Höörs kommun
Box 53
243 21 Höör
Tel: 0413-280 00
E-post: kommun@hoor.se
www.hoor.se

Höörs
kommun

Susanne Thomasson,
rektor för Ringsjöskolan
och Tjörnarps skola och
Louice MacDonald, ut-
vecklingsstrateg i Höör.
Foto: Andreas Svegländ

Utvecklas som lärare i Uddevalla

Uddevalla ligger i framkant när det gäller skolans utveckling. Såväl lärare som elever ska ha de bästa förutsättningarna för att nå framgång.

– Vi lyckas vara en attraktiv skolkommun och har oerhört kompetenta medarbetare.

Det säger verksamhetschef för grundskolan Peter Madsen och får medhåll av biträdande verksamhetschef Lisa Kullgren, som också är chef för kommunens utvecklingsenhet för skolan. Enheten arbetar ak-

tivt med att initiera och stödja utveckling vid skolorna och fungerar som en resurs och utförandeorgan till skolorna.

Visionen i Uddevalla är att liv, lust och läge ska ge en bra livskvalitet. Det betyder att alla elever ska få förutsättningar och verktyg för ett bra liv, ett lustfyllt lärande och bästa möjliga utgångsläge inför framtiden. En viktig del i detta arbete är digitaliseringen av skolan, med digitala redskap och e-tjänster i framkant och ett välutvecklat digitalt stödssystem för elevers lärande och utveckling. Uddevalla är en av tio kommuner som valts ut av SKL till projektet "Leda för en smartare välfärd".

– Uddevalla har gått i bräschen för digital kompetensutveckling och effektivt användande av IKT och digitala pedagogiska verktyg i våra grundskolor. När det gäller implementering av regeringens nya digitala agenda så är vi redan där, berättar de.

Pedagogiskt ledarskap

Pedagogiskt ledarskap är ett annat viktigt inslag och man satsar mycket på

Lisa Kullgren, biträdande verksamhetschef och Peter Madsen, verksamhetschef för grundskolan i Uddevalla kommun.
Foto: Ulf Michal

en delande kultur. Kollegialt lärande är prioriterat och några gånger per termin anordnas konferenser där lärare delar med sig av sin kunskap och goda idéer.

I Uddevalla finns dessutom relativt sett fler förstelärare och alla är tillsvidareanställda, vilket bara förekommer i en femtedel av Sveriges kommuner.

– Vi vill tydligt premiera duktiga lärare och skapa stabilitet för lärarkollegiet och eleverna. Det ger en signal att utveckling verkligen lönar sig, säger Lisa.

Uddevalla är en tillväxtkommun och antalet elever ökar från år till år, inte

minst tack vare ett stort antal nyanlända elever som kommunen har starkt fokus på att ta emot på ett bra sätt. Kommunen är stor nog för att ha resurser att satsa på grundskolorna, samtidigt som den bevarar närheten mellan kolleger och har korta beslutsvägar, framhåller Lisa och Peter.

– Vi är en attraktiv skolkommun, som har ett väldigt tydligt utvecklingsfokus och som lyckas knyta goda krafter till oss. Här finns spännande karriärmöjligheter för lärare som vill vara med och forma framtidens skola.

Uddevalla kommun har 17 F–6-skolor och fem 7–9-skolor, som har en stark betoning på allas lika värde, oavsett kön, bakgrund och förutsättningar. Det sker stora satsningar på bland annat IKT, digitalisering och pedagogiskt ledarskap. Det finns även en egen utvecklingsenhet för skolan. Uddevalla har drygt 56 000 invånare och är en knutpunkt för handel och resande i regionen.

www.uddevalla.se

Loops öppnar ett nytt kapitel för digitalt lärande

Loops är ett banbrytande digitalt läromedel – designat av lärare, för lärare. I Loops finns mängder av inspirerande undervisningsmaterial för grundskolan, i alla ämnen – sökbart utifrån läroplanen – i ett unikt gränssnitt som kallas lärloopar. Med ett ständigt växande bibliotek av dagsaktuella och engagerande lärloopar kan varje lärare behålla och utveckla sin unika undervisningsstil, och tillsammans med kollegor bygga upp ett eget innehållsbibliotek för sin skola.

Pedagogen som bygger lärloopen designar samtidigt elevernas läroplan. Genom att strukturera upp lärloopen tankekarta med en eller flera valbara vägar och kombinera material från webben med egna uppgifter och texter – samt välja på vilket sätt eleverna kommunicerar i de olika övningarna – förbereder läraren undervisningen.

Eleverna kan arbeta enskilt i lärloopen, men det är lika vanligt att klassen upplever delar av den tillsammans. Projektorn används när man ser på filmer, visar frågor att diskutera i smågrupper eller får överblick över länkar man samlat för det fortsatta arbetet. Läraren håller i undervisningen med lärloopen som redskap.

Lärare som använder Loops berättar att de gillar att de kan ge respons direkt i systemet till elever som de inte hunnit prata med under lektionen – och att det frigörs tid för att ägna sig åt de elever

som behöver dem bäst, då allt lärmaterial finns förberett i lärloopen.

Loops är ett inkluderande läromedel. Både lärare och elever kan alltid använda talsyntes och kommunicera i uppgifterna med film, ljud, bild och text – det man själv föredrar.

Planering och genomförande i ett
Läraren kan använda lärloopar för enskilda lektioner eller hela terminsplaneringar. De kan innehålla ett enskilt ämne eller vara ämnesövergripande. Dessutom

finns det loopar för kompetensutveckling att använda själv eller med kollegor.

Som pedagog i Loops kan du välja att enbart använda lärloopar som andra byggt, som du hittar i Loops bibliotek. Lärare får idéer praktiserade i färdigt undervisningsmaterial av varandra, vilket ger arbetsglädje och sparar tid. Om du hittar en lärloop i biblioteket som nästan passar till det du tänkt, kan du välja att utgå från den lärloopen och bygga om den så som du och din klass vill ha den. Eller så bygger du egna lärloopar – ensam, med kollegor, eller tillsammans med dina elever.

Det är den unika möjligheten att zooma ut och se helheten i lärloopen och kopplingen till läroplansmålen som säger vart vi är på väg, kombinerat med att zooma in på en enskild uppgift, göra jobbet med allt material man behöver tillgängligt, och svara direkt i Loops som ger eleverna en extra skjuts i lärandet. Det är också motiverande att samarbeta med klasskamrater och att själv vara med och bidra till det dagsaktuella innehållet i klassens lärloop.

Läraren kan följa elevernas utveckling på elev- såväl som klassnivå, i realtid, och ge konstruktiv feedback längs vägen. Genom en kontinuerlig formativ dialog skapas förståelse för både kunskapsresa och utveckling.

Om Lin Education

Lin grundades 2008 och arbetar idag med över 60 svenska kommuner. Lin har 250 000 digitala verktyg i skolor och förskolor runt om i Sverige. Varje år arrangerar Lin över 1 000 utbildningar och workshops om lärande, utveckling och digitalisering. Över 50 000 lärare använder idag Lins egenutvecklade produkter i sina lärandeprocesser. 2017 etablerades Lin i Norge och idag finns över 100 anställda på Lins arbetsplatser i Göteborg, Stockholm, Malmö, Oslo, Karlstad och Umeå.

I ett ständigt föränderligt landskap av tekniska verktyg har pedagogiken aldrig varit viktigare. Med en stark förankring i skolans och förskolans verksamheter, i samarbete med verkssamma pedagoger, utvecklar Lin Education digitala plattformar, appar, dokumentationsverktyg och lärmiljöer som bidrar till att skapa meningsfulla lärandeprocesser.

Loops är en vidareutveckling av produkten På Riktigt, som utsågs till Årets Digitala Läromedel i Sverige 2014.

Loops går att testa en månad utan kostnad. Läs mer om Loops och teckna ett gratiskonto på webbsidan loops.education

Hos oss ska varje barn kunna utvecklas till sitt bästa jag

– Vår vision är att skolan ska vara en mötesplats för lärande i glädje och gemenskap. Vi vill skapa lärmiljöer där varenda elev, utifrån sina förutsättningar, kan utvecklas till sitt bästa jag, säger rektor Stig T. Hasselgård, ansvarig för Rebbelberga rektorsområde.

Rebbelberga är ett stort rektorsområde i Ängelholm med en 1–6-skola. Här finns också förskoleklass och fritidshem samt en förberedelseklass för nyanlända F–6.

Verksamheten har en rik variation elever med ungefär 22 olika språkbakgrunder.

– Vår skola präglas av en samarbetskultur som genomsyrar hela verksamheten. Tillsammans arbetar vi för barnen och deras utveckling. Hela barnet, hela dagen och hela vägen är viktiga ledstjärnor i arbetet, säger Camilla Follrud, förskolechef.

Stig Hasselgård nickar instämmande.

– Vi tar ett helhetsgrepp kring barnen, från det att de börjar i förskolan till att de går ut sjätte klass. Även om det är olika verksamheter längs vägen kan vårdnadshavare känna trygghet i att ledning,

Camilla Lönnegren, Camilla Follrud och Stig Hasselgård i Rebbelberga rektorsområde.

Foto: Exakta Foto

pedagoger och andra medarbetare möter dem och har kunskap om deras barn.

Medledare

En av hörnstenarna i verksamheten är att all utveckling utgår från elevernas behov.

– Här pågår ständigt en rad olika utvecklingsprojekt som handlar om allt från IKT till nyanländas lärande, psykosocial och fysisk arbetsmiljö till trygghet i verksamheten. Vi ser våra medarbetare som medledare, att de är med i processerna och hjälper oss att leda framåt. Samtidigt är det viktigt att få göra det som man brinner för. Vi för-

delar uppgifterna på olika individer utefter intresse, i syfte att skapa en allas angelägenhet. Finns det en vilja så finns det en väg, säger Camilla.

Att våga misslyckas är en del av den resan.

– Vi vill att våra lärare ska våga testa; även misslyckanden ger lärdomar som hjälper oss att utvecklas i den riktning vi önskar, fastslår Stig.

Att det systematiska kvalitetsarbetet vilar på vetenskaplig grund är en annan viktig del i verksamheten.

– Vi måste arbeta evidensbaserat. På så sätt kan vi skapa förståelse för vad

Rebbelberga är ett av flera rektorsområden i Ängelholm där alla arbetar med utveckling på vetenskaplig grund. Målet är att eleverna ska känna delaktighet, motivation och nå goda resultat. Vårt arbete har tydligt fokus på likvärdighet och att lärandet utvecklas när man känner glädje och gemenskap. Värdegrundrelaterade frågor och att stärka barnen i att vilja, kunna och våga är av största vikt. Att utvecklas gemensamt och växa genom att ta ansvar är centrala begrepp i våra verksamheter.

Ängelholms kommun
Östra vägen 2
262 80 Ängelholm
Tel: 0431-870 00
www.angelholm.se

vi gör, varför vi gör det och hur vi kan förfinna vårt arbete för att nå våra mål och göra skillnad på riktigt. Vi vill vara en skola som möter alla elever, lär med dem och där alla barns utveckling ska vara maximerad, avslutar Camilla.

LittleBits stimulerar elevers teknikintresse på ett lekfullt sätt

Det pedagogiska verktyget littleBits är ett växande bibliotek av elektroniska och magnetiska byggklossar som stimulerar barn och ungas kreativitet och innovationsförmåga. LittleBits gör det enkelt att på ett lekfullt sätt upptäcka sin egen skaparglädje och stärka elevers intresse för teknik.

– LittleBits vänder sig till barn från åtta års ålder. Det är ett pedagogiskt verktyg som är enkelt och intuitivt att komma igång med och gör användaren till producent och konstruktör. LittleBits kan användas av alla, oavsett tidigare tekniska förkunskaper, säger Mats Oscarsson, produktchef för EdTechområdet

på Exertis Captech som sedan hösten 2016 är svensk agent för littleBits.

Man behöver inte kunna programmera för att komma igång med littleBits, det är enkelt att förstå och som gjort för experiment. Varje byggsats med littleBits består av ett flertal olika moduler som kan kopplas ihop. Det är allt från motorer till sensorer, omkopplare och delar som avger ljud. LittleBits har även ett kit för programmering som stärker elevers programmeringsfärdigheter på ett lekfullt sätt.

Oberoende kvalitetscertifiering

I slutet av 2017 certifierades littleBits enligt Kokoa Standard, en oberoende certifiering för digitala pedagogiska verktyg. Standarden, som funnits i två

år, ställer höga krav, bland annat på de pedagogiska verktygens användarvänlighet, pedagogiska upplägg, hur verktyget uppmuntrar till samverkan och på vilket sätt det underlättar för elever att nå sina inlärningsmål.

– Kvaliteten varierar mycket mellan olika digitala pedagogiska verktyg. Vår målsättning är därför att, med hjälp av en oberoende kvalitetscertifiering som bland annat baseras på den finska och brittiska skolans inlärningsmål, göra det lättare för lärare att välja pedagogiska verktyg som verkligen fyller sin funktion och bidrar till att eleverna når inlärningsmålen, säger Olli Vallo, utbildningschef och medgrundare på Kokoa Standard.

Högt betyg enligt Kokoa Standard

LittleBits är ett av de verktyg som hittills fått högst betyg enligt Kokoa Standards system. Det är ett verktyg som både främjar samarbete, ger användaren möjlighet att träna sin problemlösande förmåga och att lösa problem med hjälp av teknik. Produkten är dessutom användarvänlig och lätt att komma igång med.

– Vi valde att certifiera littleBits enligt Kokoa Standard eftersom vi betraktar standarden som ett jättebra initiativ. Kokoa Standard fungerar som en oberoende kvalitetsmärkning som lotsar lärare rätt i djungeln av pedagogiska produkter, säger Mats Oscarsson.

LittleBits säljs av ATEA, Staples, Dustin och andra avtalspartners till skolor över hela landet.

kokoa.io/products/littlebits-steam-student-set
shop.littlebits.cc/products/steam-student-set

littleBits

Tyresös skolor bidrar till framtidens undervisning

De senaste åren har Tyresö gjort ett jättesprång med sitt digitala arbete. Förutom omfattande investeringar i hårdvara och mjukvara har skolledningen satsat kraftigt på fortbildning och att få såväl lärare som elever delaktiga i utvecklingen. Resultaten har inte låtit vänta på sig.

För drygt ett år sedan kom pedagogen Christer Sjöberg och rektorn Monica Nyberg på Strandskolan i Tyresö i kontakt med forskningsprogrammet Programmering i ämnesundervisningen som drivs av Ifous, ett forskningsinstitut som arbetar med forskning och utveckling inom förskola och skola. Programmet tar sitt avstamp i de nya riktlinjerna för läroplanen, där programmering ska ingå i undervisningen inom framförallt matematik, teknik och samhällskunskap från 2018. Eftersom Strandskolan redan hade infört programmering i undervisningen fängade forskningen genast deras uppmärksamhet och idag hyser Tyresö fyra av de 20 skolor i Sverige som deltar i programmet – Strandskolan, Bergfotens skola, Nybodaskolan och Tyresö skola.

–Fokus är att tillsammans med pedagoger ute på de inblandade skolorna utforska och bidra till kunskapsutveckling inom olika ämnen med hjälp av programmering. Lärarnas erfarenheter och kunskaper blir en plattform för ny forskning samtidigt som vi själva kan bli mer vetenskapliga i vårt arbetssätt, berättar Christer, som har drivit införseln av programmering i undervisningen och som idag är processledare för programmet på Strandskolan.

Skolorna i kommunen har tydliga direktiv från skolledningen vad gäller att utveckla och använda digitala verktyg. Förutom att det finns ett flertal pedagoger som har försteläraryupdrag inom IKT, finns det utrymme avsatt inom lärarnas tjänster för att kunna vara behjälpliga även i klassrummen.

–Lärare och elever lär sig sida vid sida och får någon bredvid som stöttar. Alla ska inte bli programmerare men vi måste skapa förståelse för att programmering påverkar oss varje dag. På så vis skapar vi förutsättningar för en källkri-

Jesper Samuelsson, rektor på Nybodaskolan, Monica Nyberg, rektor på Strandskolan och Peter Jansson, pedagog på Bergfotens skola i Tyresö.
Foto: Gonzalo Irigoyen

tisk inställning och utrustar eleverna för att möta den digitala framtiden.

En viktig demokratifråga

När Monica tillträdde som rektor för knappa två år sedan tog hon ett helhetsgrepp kring hur skolan arbetar med digitalisering. Hon betonar att grunden till alla nya satsningar är pedagogiken och att första fokus alltid måste vara hur tekniken påverkar undervisningen.

–Tyresö präglas av en stark utvecklingsanda och en strävan efter samverkan. Organisatoriskt har vi en struktur för tillgänglighet och gott stöd till lärarna, något som är ett måste – digitaliseringen är en samhällsomvälvande förändring och Sverige behöver en folkbildning med

aktiva medborgare som förstår spelplanen. Det är en viktig demokratifråga, understryker hon, och fortsätter:

–Satsningen på IKT-pedagoger har varit viktig här – de som är engagerade har fått chansen att gå i förväg samtidigt som våra lärare har fått reflektionspartners kring sin undervisning.

Konkret kollegialt lärande

Hon får medhåll från rektorn på Nybodaskolan, Jesper Samuelsson. När han

kom till Tyresö för ett drygt år sedan märkte han en vilja och en nyfikenhet att driva det digitala arbetet framåt.

–Skolan arbetade redan 1-till-1 med digitala verktyg men jag kunde bidra med en energiinjektion till det pedagogiska utvecklingsarbetet i relation till digitalisering. I och med det nya projektet i samverkan med Ifous har vi fått chansen att laborera med digitala verktyg på ett annorlunda sätt och därmed koppla dem till strategier för undervisningen. Genom återkommande Tech Meets får vi till ett konkret kollegialt lärande inom ämnet; på så vis kan vi stödja lärarna i undervisningen och med att omsätta tankarna i praktiken samtidigt som vi får en konkret spridningsfunktion i verksamheten.

Täta interna samarbeten

Peter Jansson är pedagog och processledare för programmet på Bergfotens skola. De fyra år han har arbetat i Tyresö har genomsyrats av spännande framsteg och han poängterar digitaliseringens stora vinster både för lärare och elever.

–För eleverna kan det handla om allt från att ha svårt med motoriken till att vara nervös för att gå upp och redovisa, och digitala verktyg är till hjälp på många plan. Som pedagog sparar jag mängder av tid och kvalitetssäkrar mitt arbete på ett helt annat sätt. Samtidigt

är det spännande att vara ute på okända vatten – i praktiken bygger vi båten medan den seglar och det förutsätter ett mycket tätt samarbete mellan skolor och grupper inom kommunen. Det kan vara komplicerat att anamma reformer och därför behöver vi arbeta tillsammans för att sprida förändringarna. I slutänden ska vi vägleda eleverna på deras resa in i den digitaliserade världen, avslutar han.

I Tyresö kommun är valfrihet ett motto. Du kan välja förskola, annan pedagogisk omsorg (familjedaghem) och skola i kommunal eller enskild regi. I Tyresö bor drygt 47 000 människor. Närheten till havet, naturen och storstaden gör kommunen till en mycket attraktiv bostadsort. Bebyggelsen är varierad, kollektivtrafiken är väl utbyggd och via motorvägen når man centrala Stockholm på 20 minuter.

Tyresö kommun
135 81 Tyresö
Tel vxl: 08-578 291 00
E-post: kommun@tyreso.se
www.tyreso.se

tyresö kommun

Linköping arbetar systematiskt med utveckling

I Linköpings kommun pågår ett systematiskt utvecklingsarbete av skolverksamheten baserat på kommunens tre övergripande och väletablerade mål: maximalt lärande, likvärdiga förutsättningar och lust och engagemang.

Caroline Andersson och Jonas Gårdstam började båda som rektorer i Linköping 2009 och har många års erfarenhet som lärare i bagaget. De har kunnat se hur kommunens skolväsende och skolor har utvecklats under det gångna decenniet.

–Det finns många aspekter som gör Linköping till en attraktiv arbetsgivare för grundskolelärare. Ett exempel är att kommunen har satsat kraftigt på att bygga nytt och renovera skollokaler. Ett annat är att det finns en central strategi för att anlägga och underhålla den digitala infrastrukturen och skapa enhetliga förutsättningar oavsett klassrum och skola. Därutöver har kommunen utvecklat elevhälsoteam ute på skolorna, med specialpedagogiska koordinatorer som stöttar lärarna med anpassning och åtgärder, berättar Jonas.

Han får medhåll från Caroline, som i sin tur betonar det påtagliga fokus som finns vad gäller att erbjuda goda utbildningsmöjligheter och kompetensutveckling utifrån varje enskild skolnivå hela vägen upp till rektorsnivå.

–Vi använder oss systematiskt av kollegialt lärande i lärargrupper på alla skolor, och det finns konkreta och tydliga karriärs- och utbildningsvägar att välja för de som vill gå vidare i sin profession. Några exempel är Ledarskapsakademien, Medarbetarakademien och kommunens rekryteringsutbildning, som alla är oerhört populära. Kring det kollegiala lärandet samverkar vi såväl med Linköpings universitet som med Kanada och Storbritannien för att utforma metoder med bas i vedertagen forskning. Just närheten till forskning

Jonas Gårdstam och Caroline Andersson har båda jobbat som rektorer i Linköping sedan 2009.
Foto: Lasse Hejdenberg

och Linköpings universitet är oerhört viktigt för att rusta skolan inför framtiden.

Gemensam målbild

Det är utifrån dessa samarbeten som Linköpings tre övergripande mål – maximalt lärande, likvärdiga förutsättningar och lust och engagemang – har skapats. Målen etablerades för tre år sedan och de fick snabbt genomslag bland medarbetarna, som nu kan arbeta mot en gemensam målbild med utgångspunkt i lokala behov. Syftet var att renodla och förenkla budskapet för att få bättre genomslag.

–Varje skola analyseras för att se vad som kan förbättras och baserat på analysens resultat bedrivs sedan lokalt utvecklingsarbete på varje skola. Som

rektorer har vi alltså stöd i statistik och mätningar, så att vi konkret kan påvisa vad vi gör bra och vad som behöver förbättras. Detta arbete ryms alltid under våra tre huvudmål och vi har redan kunnat se tydliga effekter – resultaten från grundskolan går framåt för varje år och elevmeritvärdena likaså, en tydlig effekt av målet maximalt lärande, konstaterar Jonas.

På samma vis går det att se utfallet av de andra målen, exempelvis hur Linköping skapar likvärdiga förutsättningar i hela kommunen genom att ha en tydlig, intern samverkan mellan kommunens olika områden, skolor och rektorer.

–Det finns ett utmärkt nätverk uppbyggt för att vi ska kunna lära av varandra och ha ett bra utbyte och det säkerställer också att vi kan ge våra

elever samma förutsättningar, oavsett vilken skola i Linköping som de går på, säger Caroline.

Digitalisering en del av vardagen

Liksom på de flesta andra håll i Sverige har kommunen satsat kraftigt på digitalisering och har redan kommit långt i sitt arbete. Både infrastruktur och andra förutsättningar är på plats och Linköping var noga med att se till att alla lärare kände sig bekväma med den nya tekniken innan den rullades ut. Både Caroline och Jonas poängterar dock att digitalisering i sig inte är ett självklart framgångsrecept för att nå nya höjder, utan att det snarast handlar om hur man kan utveckla pedagogiken för att utnyttja alla tillgängliga verktyg och metoder och därmed nå fler elever.

–Digitaliseringsarbetet i sig är inte så komplicerat, utan det bör ingå i skolans och utvecklingsarbetets ordinarie drift. Det kan inte stå för sig själv utan måste implementeras och användas för att förbättra kunskaperna, naturligtvis kopplat till våra utsatta mål, betonar Jonas.

–Digitaliseringen är en väg att gå av många för att få bättre resultat. På köpet får våra lärare utmaningar som hjälper dem att tänka utanför ramarna och träna upp sin flexibilitet – det är något vi alla vinner på, avslutar Caroline.

Linköpings kommun har höga ambitioner med skolan. Insatser görs tidigt i både förskola och skola och bland annat finns en läsgaranti införd i årskurs 1. När det gäller betygen i årskurs 6 i ämnena matematik och svenska är eleverna i Linköping bland de bättre i Sverige. Satsningar görs för att nå målen:

Maximalt lärande

Alla barn och elever utmanas i sitt

lärande och förväntas nå så långt som möjligt i sin utveckling.

Likvärdiga möjligheter

Samtliga verksamheter ska bidra till att utjämna skilda förutsättningar.

Lust och engagemang

Samtliga barn och elever trivs, bemöts av engagerad personal (ständigt lärande personal) och känner sig delaktiga.

Linköpings kommun

Linköpings kommun, Utbildningsförvaltningen
581 81 Linköping

Tel: 013-26 38 00
utbildningsforvaltningen@linkoping.se

www.linkoping.se

Salem driver eget undervisningslyft

För att stärka sina lärare och höja kvaliteten i undervisningen har Salems kommun genomfört omfattande åtgärder, bland annat att utvidga kompetensutvecklingen och att utveckla undervisningen utifrån evidensbaserad undervisningspraktik.

Under hösten 2017 inledde Salems kommun i samverkan med forskaren Ann S. Pihlgren en stor satsning för alla lärare i Salems kommunala grundskolor och gymnasieskola. Baserat på vetenskapliga studier, klassrumsobservationer och omfattande forskning skapade kommunen undervisningslyftet i Salem, vars syfte är att utveckla undervisningen mot en praktik som enligt forskning- en ger resultat.

– Under två års tid kommer lärarna att arbeta med noggrant utformade moduler. Varannan vecka hålls möten enligt modellens fyra steg, vilka inkluderar att gemensamt ta till sig nytt forskningsmaterial, föra en gemensam dialog kring det lästa, prova i sin undervisning och sedan kollegialt utvärdera resultatet. Det är så vi kan säkerställa långsiktiga resultat och att våra lärare hela tiden kan växa i sin profession, be-

Marsella Qvicker, Eva Lindkvist och Katarina Sweding i Salems kommun.

rättar Eva Lindkvist, förvaltningschef vid Salems barn- och utbildningsförvaltning.

Kan behovsanpassa materialet

Katarina Sweding, rektor på Rönninge gymnasium, nickar bifall och betonar att det är centralt att kompetensutvecklingen sker praxisnära för att den ska ge önskat resultat.

– Vi har möjligheten att behovsanpassa lyftet och utgå från eget material, med avstamp i ett gemensamt språk.

Vi tar också emot ett stort antal lärarstudenter i samarbete med Södertörns högskola och kan föra resonemang om vad god lärarprofession egentligen är,

hur vi kan bli bättre och hur vi hela tiden ökar vår kompetens.

Alla arbetar mot samma mål

Salems kommun har högst antal behöriga lärare på gymnasienivå i Stockholms län och på förskolenivå ligger man högst på Södertörn. Kommunen har jämförelsevis lätt att rekrytera behörig personal och uppvisar redan mycket goda resultat.

– Såväl förvaltning, verksamhetsstrateger och förvaltningschef som ledare och lärare arbetar mot samma målbild. I slutändan handlar det om att utveckla undervisningen långsiktigt, säkra utrymme för pedagogiskt ledarskap och etablera ett engagerande och spännan-

Salems kommun är en modern förortskommun med fördelen av att vara en liten kommun med alla dess fördelar samtidigt som det finns goda kommunikationer till den närliggande storstaden. Barn- och utbildningsnämnden i Salem ansvarar för omsorg, utbildning och uppföljning för barn och ungdomar i åldrarna 1-20 år. Vi arbetar systematiskt med kvaliteten och utvecklingen av verksamheterna för att Salems förskolor och skolor ska ge barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling.

Kontakt
Barn- och utbildningsförvaltningen
Tel vxl: 08-532 598 00
E-post: bou@salem.se
www.salem.se/barn-utbildning

Salems
kommun

de kollegialt lärande. Det är så vi blir ännu bättre, understryker förskolechefen Marsella Qvicker.

Haparandas skolor ska bli bäst i Norrbotten

Formativ bedömning, entreprenöriellt lärande och samarbete med forskare på Luleå tekniska universitet. Det är tre av många framgångsfaktorer som ska göra Haparandas skolor till Norrbottens bästa.

– Vi är redan en bra bit på väg, säger Eva Segerlund, förstelärare på Torneåsskolan i Haparanda.

– År 2017 var vi bäst i Norrbotten med konceptet Ung Företagsamhet, så vi blev utsedda till Årets UF-kommun. Och vi är certifierade som ambassadörsskola för Europaparlamentet.

Målet "Norrbottens bästa skola" har satts upp av Haparandas barn- och ungdomsnämnd. Viktiga verktyg för att nå dit är fyra utvecklingsgrupper som kommunen prioriterar: språk, matematik, IKT och entreprenörskap.

Totalt deltar ett 100-tal av Haparandas pedagoger i grupperna, som är gränslösa – från förskola till gymnasieskola.

Den röda tråden

Förstelärarna Eva Segerlund och Marianne Rönnqvist är med i entreprenörgruppen. Här strävar man efter att ge eleverna upplevelser och förebilder ute i verkligheten,

Förstelärarna Eva Segerlund och Marianne Rönnqvist i Haparanda.

ten, från förskolans besök på brandstationen till gymnasieskolans studieresa till EU i Strasbourg – ett lärande som ska gå som en röd tråd genom hela skolan.

– Vi tror att lärandet och motivationen ökar om eleverna får omsätta teoretiska kunskaper i praktisk handling, säger Eva Segerlund.

Den röda tråden innebär också att de små barnens kreativitet ska tas tillvara och stimuleras, så att den finns kvar ända upp i gymnasieskolan.

– Det centrala i entreprenöriellt lärande är att lära hela livet, att göra saker praktiskt och att reflektera över vad man gör, säger Marianne Rönnqvist.

Gruppen samarbetar med Mats Westerberg, professor i entreprenörskap

och innovation vid Luleå tekniska universitet för att kunna dra nytta av den senaste forskningen på området.

Modigare elever

Det har lett till att gruppen bestämt sig för att satsa på mindset, den psykologiska teorin om statiskt respektive dynamiskt förhållningssätt till lärandet.

– Första steget var att förmedla den kunskapen till eleverna, alltså hur hjärnan fungerar. Sen handlar det om hur vi lärare rent praktiskt ska arbeta, säger Eva Segerlund.

Ett viktigt inslag i det praktiska arbetet är formativ bedömning, att skapa ett klimat i klassrummet där eleverna verkligen vill och känner att de kan lära.

Haparanda grundades 1842, är en gammal handelsplats och ligger vid gränsen mot Finland. Kommunen har drygt 9 800 invånare och tillsammans med finska systerstaden Torneå nära 32 000 invånare.

Här finns en gymnasieskola, tre F-9-grundskolor varav en gemensam språkskola med finska staden Torneå, fyra F-5-skolor samt tre förskolor. Kommunen ligger vid Torne älv och Bottenviken och bjuder på fantastiska möjligheter till ett kreativt kultur- och friluftsliv med härliga årstider. Här är det nära till allt.

Haparanda stad
Torget 9, 953 85 Haparanda
Kontaktperson: Arja Martinviita
arja.martinviita@haparanda.se
Tel: 0922-260 00
www.haparanda.se

Haparanda
stad

– Vår grupp vill utveckla elevernas mod och viljan att anstränga sig för att nå målen i skolan, säger Eva Segerlund.

Här är trivsel en nyckel till framgång

När biträdande rektor Lisa Björling kommer till jobbet blir hon glatt mottagen av eleverna. Det visar på den genuina gemenskap som präglar miljön på Mariestads skolor och som lagt grunden för goda resultat.

På nybyggda Prismaskolan i Mariestad är lokalerna välplanerade och fräscha. Det är lätt att förstå att både elever och lärare gillar att vistas här. Men det är inte bara de arkitektoniska finesserna som skapar den där trivselen. Inför att skolan öppnade sina dörrar, i augusti 2017, tog ett helt nytt arbetslag tillsammans ut riktningen för skolverksamheten som grundar sig på ledorden kunskap, trygghet och glädje. Att man vill få de orden levande i verksamheten gäller bland både elever och personal.

– Vuxna är närvarande på skolan och känner eleverna. Även barnen är välbekanta med oss och med varandra. Och kollegialt vågar vi ventilerar såväl framgångar som motgångar; vi ser styrkan i att vara ett team och lär av varandra, säger Lisa Björling, biträdande rektor på Prismaskolan.

Lisa Björlings entré till jobbet på morgnarna bekräftar den bilden. Det är

Amelie Runstrand, lärarstudent och Lisa Björling, biträdande rektor på Prismaskolan.
Foto: Stefan Svensson

många barn som hejar glatt och spontant kramar om sin biträdande rektor.

Betydelsefull som praktikant

Unicaskolan i Mariestad invigdes parallellt med Prismaskolan och tillsammans ersätter de fyra tidigare mindre skolor. Samma noggranna förberedelser gjordes inför starten även på Unicaskolan och det tilltalar lärarstudenten Amelie Runstrand som gjort sin praktik där.

– Det är spännande att snart vara färdig lärare och få kliva in i en ny or-

ganisationsstruktur. Det bidrar till en öppenhet. Under min praktik märkte jag att de erfarna lärarna var nyfikna på vad jag kunde bidra med utifrån mina färskaste kunskaper från lärarutbildningen, säger Amelie Runstrand.

Både Lisa Björling och Amelie Runstrand är hemvändare. Efter att ha vidgat vyerna och bott en tid på andra håll i Sverige har de hittat tillbaka till sin hemstad Mariestad. Närheten till naturen gör det lätt att ladda batterierna på fritiden.

Mariestad kallas Vänerns pärla och är känt för sina vackra naturupplevelser. Här finns en framåtanda och staden expanderar med nya sjö nära boendemiljöer. Mariestads grundskolor präglas av inkludering, trygghet och ett framgångsrikt arbete för en digitaliserad skola. Kommunens två nya skolor ger en unik möjlighet för dig som vill vara med och skapa framtidens skola.

Kontakt:

Anna-Karin Yséus, grundskolechef
Tel: 0501-75 52 11
anna-karin.yseus@mariestad.se
www.mariestad.se

MARIESTAD

– Jag uppskattar verkligen att kunna bada i Vänern på sommaren hur lätt som helst och åka skridskor eller skidor på sjön på vintern, säger Lisa Björling.

– Ja, här är det tryggt och vackert, instämmer Amelie Runstrand.

Höjd puls ska ge höjda betyg i Vimmerby

Sjuorna på Astrid Lindgrens skola i Vimmerby "kickstartar" hjärnan med två pulspass i veckan. Då blir det lättare att lära sig matte, engelska och svenska. Och kanske lugnare på skolgården.

– Hjärnan syresätts bättre vid konditionsträning än om man sitter stilla.

I Vimmerby kommun arbetar cirka 1 300 medarbetare för att ge bästa tänkbara service och omsorg till våra cirka 15 700 invånare, våra företag och alla som besöker oss.

I Astrid Lindgrens skola går cirka 550 elever i en vacker, genuin skolbyggnad som uppfördes under 1930-talet och byggdes till 1995. Skolan ligger centralt i Vimmerby stad, men med närhet till skog, ishall och mycket annat. Vi arbetar för att bli en av Sveriges mest framgångsrika skolor.

Kungsgatan 13
Kontaktperson: Josephine Svensson
Tel: 0492-76 92 44

www.vimmerby.se/barn-utbildning

Vimmerby kommun

Efter ett pulspass kan eleverna hänga med bättre på de teoretiska lektionerna, en förhöjd inlärningseffekt som finns kvar mellan 1,5 och 2 timmar, säger Torbjörn Bodman, idrottslärare på Astrid Lindgrens skola.

– För eleverna brukar vi förklara att det blir som en kickstart för hjärnan på morgonen när de håller igång fysiskt, säger Sofie Nyström, också idrottslärare på skolan.

Pulsprojektet startade höstterminen 2017, omfattar nu ett 100-tal elever i sjuan och ska införas successivt så att hela högstadiet omfattas 2019.

Pulspassen – som ges utöver veckans två ordinarie idrottstimmar – är 30 minuter långa, hålls i skolans idrottshall i form av lekar, bollspel, hinderbanor eller annat som höjer pulsen.

Med hjälp av pulsmätare och en projektor ser eleverna på en skärm hur deras puls ligger. Olika färger signalerar olika nivåer, till exempel grönt när man nått 70 procent av sin maxpuls.

– Då startar en klocka, sedan ska man ligga på 70–90 procent i 20 minuter. Då är det klart och eleverna kan gå och duscha, säger Sofie Nyström.

Sofie Nyström, Josephine Svensson och Torbjörn Bodman på Astrid Lindgrens skola.
Foto: Daniel Nestor

Metoden kommer från Chicago, där lärare använt den i 15 år och stora amerikanska universitet har utvärderat.

– Där forskar de inte längre om metoden, de vet att den fungerar, säger Torbjörn Bodman.

Han berättar att en del elever i början av vårterminen 2018 blev förundrade över att de måste anstränga sig mer än tidigare för att komma upp i hög puls.

Bättre kondition

– Det enkla svaret är förstås att de fått bättre kondition! Då blir de glada och fortsätter köra på ...

Grundtanken med Pulsprojektet är dock inte bättre kondition, utan att höja elevernas inlärningskapacitet och därmed avgångsbetygen.

– Våra elever har inte jättedåliga resultat, men här finns utvecklingspotential, säger rektor Josephine Svensson.

– Eftersom det finns forskning som visar en bättre inlärning efter att eleverna varit fysiskt aktiva, hoppas jag som rektor att det ska ge effekter hos oss också.

– Dessutom tycker jag att de här sjuorna är lugnare än tidigare årgångar. Kanske är det en positiv effekt av den extra träningen, säger Josephine Svensson.

Clockwork – skollärares strategiska & pedagogiska HR-Partner

Bristen på lärare är en stor utmaning för många skollärare över hela landet. Sedan 2015 fungerar Clockwork Skolbemannings & Rekrytering som en långsiktig och kompetent HR-partner för rektorer. Vi är mycket mer än ett traditionellt bemanningsföretag, vår målsättning är att stötta och utveckla den svenska skolan genom att bistå med kompetenta medarbetare på rätt plats vid rätt tillfälle.

– Vi rekryterar och bemannar med lärare, skollärare och övrig skolpersonal. Vi är en problemlösande samarbetspartner som skräddarsyr kompetensförsörjningslösningar utifrån varje skolas specifika behov. Vi är specialister på högkvalitativa processer och avlastar skollärarna med vår gedigna kompetens, säger Fred Hussein, affärsområdeschef på Clockwork Skolbemannings & Rekrytering.

Samtliga medarbetare är tidigare skollärare

Företaget befinner sig just nu i en expansiv fas med en hög tillväxttakt. En av de viktigaste framgångsfaktorerna är att samtliga medarbetare som på olika sätt tillgodoser skolans kompetensbehov själva har en bakgrund som lärare, skollärare eller specialpedagoger.

– Vi pratar samma språk och delar många erfarenheter med våra samar-

betsskolor. Vi vet exempelvis hur det är att som rektor arbeta på skollov för att på olika sätt försöka få till den kompetensförsörjning som behövs i form av kompetenta lärare. Vi kan skolans värld och vet vilka utmaningar som kan dyka upp när det gäller rekrytering av skolpersonal. Det gör att vi kan ta på oss rollen som skollärares HR-stöd genom att exempelvis hantera hela eller delar av rekryteringsprocessen. Det gör i sin tur att skollärare kan fokusera på sitt uppdrag, att vara pedagogisk ledare och skolutveckling och lita på att vi hanterar resten utifrån deras kravprofil.

Stark lokal närvaro och genuint engagemang

För Clockwork är den lokala närvaron och det lokala nätverket helt avgörande. På varje ort där företaget har kontor arbetar lokala rekryteringsansvariga med ett brett kontaktnät i regionens

Från vänster: Bodil Henrikson, Pawel Hedberg, Fred Hussein, Safia Jaouhari, Julia Thorsberg, Caroline Martin.

skolor. Närheten till såväl kunden som den uthyrda personalen är en viktig framgångsfaktor för Clockwork.

– Det som gör att allt fler skollärare väljer oss som en långsiktig kompetensförsörjningspartner är bland annat att vi har ett stort engagemang, vilket innebär att vi är noga med kvaliteten och detaljerna i varje enskilt uppdrag. Många uppskattar också vår höga tillgänglighetsgrad; vi är lätta att nå och snabba med återkoppling. Att hela processen, från att hitta rätt kandidat till ett uppdrag till att förmedla kandidaten och kontinuerlig uppföljning, går i allmänhet väldigt smidigt, säger Fred Hussein.

kan på så sätt matcha personer till rätt skola mycket snabbare. I våra processer ingår självklart referenstagning och bakgrundskontroll mot belastningsregistret. Dessa delar i en rekrytering får vi höra att man som rektor ibland ”hoppar över” i brist på tid. En felrekrytering kostar ju väldigt mycket i pengar och onödigt energitapp hos kollegor. Att vi syns på flera annonseringsplatser är också ett sätt; att endast få ut den på arbetsförmedlingen räcker inte längre. Vi hittar kandidater i andra kanaler.

Clockwork Bemannings och Rekrytering

■ Finns på femton orter, från Stockholm till Piteå

■ Fokus på skolrekrytering, tjänstemän, industri & logistik och chefer

■ Skolbemannings startades 2015 av tidigare skollärare

■ Hjälper skollärare med rekrytering och skolpersonal att ta nästa steg

■ Erbjuder bra lön, stöd och handledning från engagerade medarbetare

■ I vår kandidatbank finns lärare och skollärare inom skolans alla nivåer, från förskola till högskola samt personal inom elevhälsa, såsom skolsköterskor, skolläkare, specialpedagoger, kuratorer och studie- och yrkesvägledare

Kontakta: Skolbemannings@clwork.se
Tel: 0200-111 113.

www.clockworkpersonal.se

www.pedagogjobb.nu

[@skolbemannings](https://facebook.com/skolbemannings)

Bakre raden från vänster: Fred Hussein, Safia Jaouhari, Jonas Kronebratt, Rasmus Larsson och Annelie Hamrin. Främre raden från vänster: Caroline Martin, Julia Thorsberg, Pernilla Hindsberg, Cilla Edren och Pawel Hedberg.

En långsiktig kompetensförsörjningspartner

Clockwork Skolbemannings & Rekrytering är ISO-certifierade och kollektivavtalsanslutna. Det bidrar till trygghet och stabilitet, både för kunden och för de kandidater som förmedlas ut till skolorna.

– Vi är definitivt ingen springvika-riepool. Långsiktighet är ett av våra viktigaste ledord. Vi rekryterar och bemannar för genomsnittsuppdrag som är en termin långa, men ofta är de betydligt längre än så. Det är också vanligt att kandidaten så småningom anställs av skolan. Alla de kvalificerade tjänster som ingår i vårt erbjudande, exempelvis hjälp med terminsplanering, pedagogisk planering och uthyrning av skollärare, gör oss till ett bollplank för många olika behov och situationer, säger Fred Hussein.

Clockwork Skolbemannings & Rekrytering kan även bistå med expertkompetens när skolläringen, rektor, enskilda lärare eller olika arbetsgrupper behöver råd och stöd. Denna tjänst är utformad som ett kvalificerat mentorskap och kallas för Processtöd.

– Skollärare har i regel väldigt mycket att hantera om dagarna och hinner sällan träffa folk proaktivt. Vi träffar potentiella medarbetare varje dag och

Digitalt. På vårt sätt.

Bok + bingel = eleverna tränar mer

Bingel är en digital ö-värld med övningar kopplade till våra läromedel:

- Färdighetsträning till varje kapitel i boken
- Träna inför nationella proven i matematik för åk 3 och 6
- **NYHET:** Utmaning matematik: övningar på en mer utmanande nivå

